

భారత మాసపత్రిక

308491 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

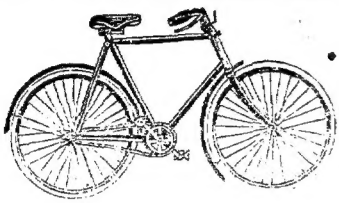
జెన్న పట్టణము 1915 సం॥ జూలై 8 వ తేది మంగళవారము

No 59

నంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర నిజ వైశాఖ మాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

సంచిక ౫౯

బైసికల్స్ అమ్మకములు మావద్ద చౌకగా దొరకును. వాటి సామానులు:— ట్రైక్స్, ట్యూబులు, మొదలైనవన్నియు మావద్ద మిక్కిలి సరసము గనుక వెంటనే వాడుము. గ్రామోఫోనులు కావలసివారు మమ్ము విచారించును.

జెన్న పట్నం నుండి ఎప్పుడు ఏ వస్తువు కావలసినను మాకు వ్రాయును. వెంటనే పంపెదము.

మదరాస్ స్టోర్స్ సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ,

15 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రశస్తతైన కలప వచ్చియున్నది

వలయువానికి యిదియే మంచితరుణము. తక్కువధరలకు కొద్దికాలము మాత్రమే విక్రయించబడును.

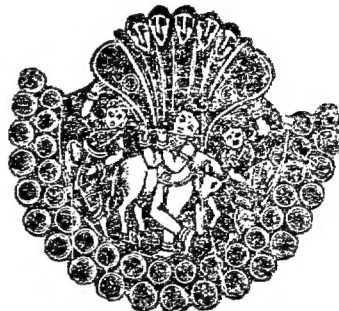
మావద్దకు ఇప్పుడే బర్మాదేశమునుండి నాణ్యమైన టేబులప, పింగడేజాటికలప మరియు ఎంగ్ అనుపేరుగల యెర్ర కర్ర మొదలుగాగలిగి అనేక నైజులువారిగా, అనగా పలకలు రఫ్తునుకర్రలు, వాసములు, దాబా కమ్మలున్న, కిటికీలు, ద్వారములు మొదలగువానికి వుపయోగించు కమ్మలున్న, స్తంభముల మాలములు, తనాబీ-ట వుపయోగించు పలకలును బంగారావెంతును బిళ్ల వెంతును గూడ నేయుటకు వుపయోగించి రీఫర్ బర్డులును విస్తారముగా కమ్మటచేత స్థలము ఖాళి చేయుటకు గాను కొద్దిరోజులుమాత్రము చవుకగా విక్రయించుచున్నాము. ధరలు తెలియగోరువారు ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆచంట సుబ్బారాయుడుగారు.

కంట్లాక్టర్స్, కల్వనర్తములు, కాకినాడ.

22-వ స్ట్రీట్ (సవరము) బంగారు.

(ఇందుకు పూచీకడగలము)

గెజల్ నాగర్ జ

1 1/2 పవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతీయవిధములగు బంగారుగలలు, వెండిగలలు, రాళ్లు చెక్కినగలలు, మున్నగునవి ఈక్రింద పేర్కొన్న రత్నకలరద్ద కొరకును కోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగా పంపబడును.

సదరక ఇండియా బాంబే మ్యానుఫాక్చరీంగు కంపెనీ,

1/195, చైనా బాజార్ రోడ్డు, మద్రాసు.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co.,
1 195, China Bazaar Road, Madras.

జానవానిష్టము.

ఆంధ్రతాత్పర్య విశేషాధ్యయనము. ఇందు ఆంధ్రక రణములను సంపూర్ణగాగలవు. దీనిని నిత్యము బ్రహ్మ సందమును వర్ణించునదియే. మోక్షాపేక్షకులదా దీనినే చదువ వలయు. సొలభమైతి. వెల పోస్టేజితో రు. 6-8-0

సర్వవేదాన్త సిద్ధాంత సంగ్రహము:— శ్రీ శంకరాచార్య విరచితము. ప్రతిపద టీకాతాత్పర్యసహితము. అద్వైతము నామాల్యముగా దేశినికొనటకును, సులభముగా చదువములోకి తెచ్చినటకును చాలమువ్యయమైనది. వెల పోస్టేజితో రు. 2-4-0

కాదంబరి:— ఆత్మీయకథామాల. నీతి, శృంగారము, శోకకథలు, కథాచమత్కృతి, హాదనెంచిన దీనిలోనే మాడవలయు. ఇందలి ప్రతివాక్యమును రసోదయముచే చిత్తమును పడవలయు చేయునని మీసేరే చాటుచున్నది. దీనివెల పోస్టేజితో రు. 1-4-0

మునిగొండ. నాగలింగశాస్త్రి.

తాడికొండలోను, గుంటూరు, డిల్లీలోను.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

షరావు వర్తకులు, ముదిరాసు ఈస్టు.

తెలి విలాసము:— "ఉమ్మడిమూర్తి"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతర ప్రాంతాల్లో బర్మానైజులకు తగుమైనట్లు ఇటువంటక కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వస్తరా కిమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బాగాపు నగలున్ను పైరాయ్యుగల నగలున్ను కావలసినవాడు మా కాలిలాగులను వేర్పించుకొని ధరించు. తేలుచుకొని మారు ఆర్జును పంపుచుని ప్రార్థించుచున్నాము.

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యాసంతులన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్భాగ వైస్యసేవ ప్రాచీనతీచి. గోత చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగసిద్ధ, భీరాధాన, మహమ్మద్, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసామ్రాజ్యచరిత్రము సయిత మింకొంది విషయము లో ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ వ్యాపారములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసానుగ్రుల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 40) పటములు దీనియందు ప్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములంద పూర్వముగ నుండగలదు. పెన్సయోకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేరి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంచిక చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	,,	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	,,	1	0	0
ఇతరులకు	,,	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికకు బడయగోరువా రిష్టతీనుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బుపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన పాత్రపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేట, మద్రాసు.

విద్యావ్యవస్థాపనము ప్రథమ పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

ప్రతి పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పంపిణీ

సంస్కృత పాఠశాలలు:—కవచి, 3-వ
తేది నీ కరాళాలయముక్కు నర్థంబున్ననము నిర్వహించు బడె
ను. గా. దివాన్ బహదూర్ పి. రాజగోపాలాచారి గారగ్రాస
నాధిపత్యము వహించిరి. తెల్లవారపూట విద్యార్థులు శవర
తల నాటకమున ప్రదర్శనముతో మత్సర ముపకమించు
బడెను. మధ్యాహ్నము సామగ్రికసభ నరనయ అగ్రాసనా
ధిపుని ప్రసంగములన నీ కిందివిషయములు తెలియఁచు
మున్ను:—ప్రధానోపాధ్యాయులు పి ఎన్. నీలకంఠశర్మ
గారు స్వాగత్యములనయ అగి సంబల కార్యక్షేత్రులనను
ఈ పాఠశాల యింత మున్ను క్షణికి వచ్చిరి. సందభివర పద్ధ
తులహించ సంస్కృతము నేర్పబడును. కవచి మాన్య
గిగి-క తేదివాక్కి ౧౭గి మంది విద్యార్థులు గలరు. వారిని
గిగి మంది ప్రాప్యములు; ౧౩ మంది అంబళనాటి; ౭గి
మంది నాడులు; 3౭ మంది పియాలు; ౪ మంది కైస్త
వులు; ౪ మంది మహమ్మదీయులును తదితరులును గలరు.
నిన్ను బాతులవారు వైత మింగు చేర్చు కొని బడదురు.
ప్రతిఫలములేమంద విద్యాప్రదానము భర్తయుగా గానింప
బడను. ఎన్. ఎన్. బామరగు గారు కరాళాలయకసావధులలో
నొకరు: అగ్రాసనాధిపుని ప్రసంగమైన వెనుక కరాళాలాధి
పానియు సహాయకుఁడునైన వరియకొలి తంపురానుగా
యరణమునుగూర్చి చింతించుచు, కరాళాలా వ్యవస్థాకసంఘ
సభ్యులు సర్. సి. శంకరనాయుగు గారు హిందూదేశ ప్రభుత్వ
యన విద్యాకాఖాసుత్రిగా నియోగింపబడినందులకు సంతో
షించుచు, రెండుతీర్మానము లామోడింపబడిరి. కృతార్థ
లైనవిద్యార్థులకు బహుమానములు పంచిపెట్టబడెను. ఇది
మైన వెనుక సమాజ్ఞాము మలపారు దక్షిణకనరాజ్యాలలోని
సంస్కృతపాఠశాలల యుపాధ్యాయులు వ్యవస్థాపకులను
సహజతమై కాన్పరెన్న గావించిరి. మరల గా. దివాన్
బహదూర్ పి. రాజగోపాలాచారి గారగ్రాసనాధిపత్యము
వహించిరి “సంస్కృత విద్యావ్యాపకపద్ధతి యేమి? ఉపా
ధ్యాయసహకాంధము చాలదు; అంగ్రవోధ్యులకు భాసా
హాయ్యము కావలయును.”— ఈ మొదలైన తీర్మా
నము లనేకము వితి ల్గింప బడెను. ప్రభుత్వము
వారు సంస్కృత పాఠశాలల యిం నెక్తరు (రెవ
నెక్షరు) ఆర్. కృష్ణమాచారిగారిప్రాన్నియల్ ఎక్కువేష
నల్ సర్వీసులోని (రాష్ట్ర)య విద్యాకాఖాద్యయనకు)
హెచ్చించియందుకు కృత్జ్ఞతార్థ్యముగ సంతసించుచు.
అయినను ఇ. నీరుల్ ఎక్కువేషనల్ సర్వీసునకు (సామ్రా
జ్యము విద్యాధికార కాఖులకు) హెచ్చించు నెచల
సంస్కృతవిద్యాభివృద్ధి కెక్కువ యుకూలములుండునని కా
న్పరెన్నవారు తీర్మానించిరి. శ్రీలకు సంస్కృత విద్య నేర్ప
బడునెడల వారి బాతియిజ్ఞానమునకు భంగమువనని కూడ
తీర్మానింపబడింది. ఆయిత్వర వైద్యకాశ్రమము ఖగోళ
సిద్ధాంతి కాశ్రమము సంస్కృత పాఠశాలలలో నేర్పబడవలె
నని ప్రత్యేకము వాసింపబడింది. అంతట అగ్రాసనాధిపతి
గారు లేచియుట్టుముచ్చటించిరి—“తీర్మానములే విషయమును
వినియించుటకు సమర్థుఁడవు గాను. మరయొకప్పుడు సమయా
నుకూలమైనవిచారించెదను ఇట్టిసభలు విశేషముగ జరుగ
వలెను. విషయములు సంప్రాముగ నితర్క్యించు బడవలెను.
ఉదాహరణములును నిగూహింపబడు నెవలప్రభుత్వముచేత
దేనిచేయిటకు నీయకలునుననిరి. కవచి శ్రీరామ కృష్ణశ్రీరా
మభివంశింపబడిరి. మృతియంతటివార విషయము వాడతెను
పాక్షతోక సభ సమాప్తమయ్యెను.

జూబులు

శ్రీలక్ష్మీవేదాంతశాస్త్రానువాదసమాజము
గ్రంథాలయార్థములకు.

ప్రస్తుతము కావచ్చును తిరుపతివాసుడ నగుటచే
నాగరమునై నాకుగల గాథాభిమానమే నన్నీ వ్యాస
పురికొల్పినది. దీని వ్యాసానామాశివల కోపము
భాండా గారమునకుభంగముగలిగిన నున్నారని
భాండా గారము వారికియి యిదిరాధ మొదలైనదో
తెన్నాండాగార మండగాని ప్రవృత్తిరాగోరు తిరుపతిపుర
వాసులువారికోపమునకెట్లు గురియైందోయూహ్యముగనున్నది.
భాండా గారము బాల్యదశకుండున్నదను మీవాక్యమే, భాం
డాగార కన్యక జన్మించి, ౮ వత్సరములయ్యగ నిప్పుడిప్పుడే
కన్నులు తెలుచుచున్నదనుట నావ్యాసమున పోషించుచుండ
అవిచారితమెట్లుగను? దీని వ్యాసానామాశివలరా! సోదర
తుల్యుడనగు నాచే కింక వహించకుడు. వికమత్యప్రవాహము
తెల్లెడల ప్రవహించజేయదు. పుస్తకభాండా గారప్రయోజన
మూహించువు భూమును వెదజల్లుదు. మీప్రయత్నము సౌజన్య
సమాదరణీయ మగుగాక మేముగూరుగాక.

ప్రేమగాధ రాచార్యులు.
(ఈవిషయమున నిక నుత్తరములు ప్రకటింపబడజాలవు. - సం)

II
గోడ్డుదరిబొమ్మజెముడు కట్టవలును-
వానియిబ్బందులును

అయ్యో,
మారాజుపేండ్లవరము ఇనీసుపేటకు దక్షిణముగా
నున్న ధనశేక్వరంవెళ్లే హయగోడ్డునకు వచ్చియుగానున్న
పూర్వసంస్కృతి పాలములుగా నుండేదూములు. ధనశేక్వరం
నకుయే హరికథాగము కాపురపు ఇండ్లులేవుగాని తక్కిన
ముహూర్తకపు భాగం సరివెల్లవారిపేట అని హమ్మెట్టుకోట
అని ఆరేకట్టుతోట అని రెయిల్వేలింగులుఅయిన నేమి హయ
గోడ్డుకు ఇరుప్రక్కలను కాపురపు టిండ్లు లేవిపేటలని పిల్వ
బడుచు, రెయిల్వే ప్రారంభమునందము నంతంతకు బట్టిక
పడమటివైపున అఖండ గోతిమి ప్రవహించుచుండుటచే
ఈదిశను మాత్రము మిహాగా తక్కిన నన్నిదిశలను
యేమాత్రము కాలిభూమియున్న ఆభూమి యిక్కడవిక్రయ
మగుచు పేటలపేర్లతో అభివృద్ధిపొందుచున్నది. కాని నేకపు
పాలములుగా నన్ను పుటిమంచి నేటివరకు నిలచిపోవు బొమ్మ
చెయ్యకుంట్లకలహాత్రులు దక్షిణదిశయందు లేవు. వైదివిరిం
చిన సరివెల్లవారిపేటనుండి రెనుపాక్కరీతిగను. పూర్వకరీ
వద్దనుంచి 10 గజములదూరం వెళ్లేవరకు హైకోడ్డునండి 20
గజములదూరపు రిగజముల వెళ్లెనుగల బొమ్మచెయ్యకు కట్టక
యను మరెంతదూరము వెళ్లేవరకు కన్నుమూపేరంటాలు
గుడి సమీపమున 10 గజములదూరపును వాళించారి మంచి
త్రిపు చరిత్రాద్రయన్న భూమిలో గోడ్డువారక్కడక్క
డను తక్కులవారిభూమిలోను గోడ్డుపాడుగునను గోడ్డుకు
పశ్చిమభాగమును మునిసిపల్ సరిహద్దులోపల బొమ్మచెయ్యకు
వెళ్లియున్నది. ఈ ప్రకారముండుటలన వివరములుం
డుట కవకాశము కలుగుటయేగాక రాత్రింబగళ్లు యిటు
నుంచి ధనశేక్వరమునకును ధనశేక్వర
నుండి రాజమండ్రికివచ్చు ప్రయాణికులకేమి సరివెల్లవారి
పేటకు ఆలస్యములలోనుండు రాజుపేండ్లవరం రెయి
ల్వేస్టేషనుల వెళ్లే హయగోడ్డులకేమి స్థేయముండి బట్టికవచ్చు
మార్గములకేమి అపాయము సాధించుటకు, కారణమవుచు
న్నది. ఇంతేగాక హైకోడ్డు అందరికాగముగా గానొంచు
చున్నది. కావున భూస్వాములకు మునిసిపల్ ఆఫ్ఫీసరకారం
నోటిసుంజి చేయించి బొమ్మజెముడు కట్టవలను తీసివేయించే
యేర్పాటుచేయించి ప్రజలకపాయమును గలుగకుండుటయు
తగిన జాగ్రత్తపుకోసంబయినది ప్రేరేపనగాని గోరు
చున్నాము.

రాజమండ్రి పాలెపు బంగారాజు

III
మంగళూరు ముద్రాసివాటికి.
ఇండ్లపన్నులను హెచ్చించుట.

అయ్యో,
హైకోడ్డు వెంటి మెంటువల్ల కాలక్రమేణ భూమికిస్తు
లను హెచ్చించుచున్నారనియు అదిజనులకు చాల కష్టముగా

నున్నదనియు పర్యవేంటు వెంటి మెంటుండ వలయుననియు
మనరాష్ట్రీయ శబ్దలయందేమి, కాంగ్రెసనందేమి ఏటేట
నట్టోషించుచున్నాము. ఇప్పుడు స్థానిక స్వపరిపాలనయందు
గూడ కొంతకాలమున కొకపర్యాయము ఇంటి పన్నులను
హెచ్చించుటకు కార్యములు జరుపుట సహజమైయున్నది.
మా గుంటూరునందుగూడ పన్నులను హెచ్చించవలయునని
కొందరిని నియోగించియున్నాము. ఇంటిపన్నులను నిర్ధారణ
చేయుటలోపలముయొక్క పరిమితి ఇండ్లకట్టడములబట్టియు,
ఆయా స్థలముల ప్రాముఖ్యమును బట్టియు విచారిం
చి పన్నును నిర్దేశించుట, ఆచారముగా నున్నది. మా మునిసి
పాలిటియందు సహితము పూర్వము నాయుడుగాను నై
చునుగానుండు కాలములో ఈలాజరిగియుండెనని నానమ్మ
కము. అయిన, ఇప్పుడు చేసిన నిర్ధారణలో మాపురపాతికుద్ధర్మ
సంఘమువారు మాతనాచార మనుష్ఠించియున్నారు. ప్రక్క
నుండు ఇండ్లయొక్క అద్దెలనుబట్టియు, ఒక్కొక్కపేటలో
ఇండ్లకు అద్దెరావచ్చునని మనస్సులో ఆలోచించుకొని దానికి
కొన్ని రెట్లు గుణించి ఆ మొత్తములో నూటికి పదివొప్పననో
12 వొప్పనో పన్ను విధించినట్లు కనుబడుచున్నది. ఇదివరకు
కంటే మూడురెట్లు పన్నులధికమైనవి. జనులు అల్లాడు
చున్నారు. రివిన్యూ వెంటి మెంటులో సహితము ప్రతి
భూమియొక్క సారమున క్షాత్రీయముగా పరిక్షణేసి అందు
వైన నూటికి కొంతవరకు పన్నును హెచ్చుచేయు చుండగా
మాయొద్దపన్నులయందు ఆలాటికలాచనలను తేవందుకుగాను
చాల చింతగా నున్నది. ప్రతిరెట్లకు ఇంకొద్దె రావచ్చునను
నాలోచనమీద ఇంటిపన్నులను ఎక్కించినయెడల వీరటలను
అద్దెకియ్యని ఇతరజనులయొక్కయు దురవస్థచెప్పు నలవి గాను
గద! ఈ విషయమై కొందరిద్దరుతో ప్రహేళికగా వారికి
ఈ పురమందు స్వంతఇండ్లు లేమిందేసి అద్దెలమీద పన్నుల
గట్టుటయే ముందరిన నడిచిరి. వీరికి స్వంతగృహము అందెన
యెడల నీవిధముగా వాక్కియ్యరాని నేను తలచెదను. అదియు
నుంకాక తొడికి పెండ్లిఅవునని సంతోషమేగాని సంతతిల్ల
వచ్చెనని ఎవగడను సామిక కనుకూలముగా నీరు ఇంటిఅద్దె
లనుబట్టియే పన్నులకట్టెదనన తమకు నష్టములేదని ఇప్పుడు
తలచినను తర్వాత అద్దెలు ఎక్కువగుననుట మరచిపోయి
యందుకు గాబోయి. కాబట్టి అద్దెలకుండువారికి సహితము
వైరేపియేరిన పన్నులగట్టుట నష్టముగనుక తన్నివారణార్థ
మై పంచేయుట వారికి గర్హము.

పన్నులను క్రమముగా హెచ్చించియెవల జనులు లో
లోన కృపించియుండురు గాని ఒక్కపర్యాయము మాత్ర
ము అధికముగా హెచ్చించినయెడల గవర్న మెంటువారు
దయతో మనకు ప్రసాదించిన యీ చిన్న హక్కునకు గూడ
అతరాములు గుండుచున్నదని నాకు చాల శోచనీయును
గా నున్నది. ఈ రోజున ఒక రూపాయ పన్నునిచ్చు వానిని
రేజిటి కోజున ౪ రూపాయల పన్ను నిచ్చుచున్న ఎంత వంక
లేదునో చదువరే గ్రహించగలరు. అదియునుంకాక పన్ను
లకు తోడు జనులకు ఆచారము ఎక్కువగుటలేదు. నా నా
టికితగిసిపోవుచున్నది. దానివైపు మనవారు గమనించక యీ
విధముగా పన్నులను హెచ్చించినయెడల జనుల ముక్కునకు
కారణ భూతులవుచున్నారు. కాన నదరు పద్ధతులను
మాని ఇదివరకు చేయుచున్న పద్ధతులనే ఆపలందించగలండు
లకు మనము మనముగిసిపోలిపోరి కోరవలసి ఉన్నది. జిల్లా
సంఘము మూలమునను, ఇతర బహిరంగ సభల మూలమునను
ఈ పద్ధతి యొక్క యొక్కట్టులను మునిసిపాలిటీ వారికిని
నదరు హృదయమైన గవర్న మెంటువారికి తెలిపజేసి
యీ ఆపదను నివారించుకొనుటకు మనకు విధియే ఉన్నది. వీర
లును భాగ్యవంతులును ఏక గ్రీవముగా ఈఆపదను దొలగించ
జేయుచున్నాను.

పురవాసి

మొగులూరు తుపాను

మొన్నను మొగులూరులో ప్రచండముగా రేగిన తుపాను
అంత తలచని తలంపుగా రాలేదు. శిశోజ్ఞానీతి విమర్శకులు
నాలుగైదు దినములనుండి బంగారాభూతములను, అతవియా
సముద్రములను, నిర్మలముగా లేదని, కట్టుకుగా వర్ష
ము కురిచుచున్నదనిగా నానియేయున్నారు అయిన ఈ
సమాచారము సామాన్యులకు తెలుల దెలియగలదు. తుపాను
వాడు సాయంకాలమున ౪½ గంటలకు నాకపమంతయు కట్ట
మరుచుబ్బులచే నావరింబడియె. ఇక నొక యరగంట తీర
కనున్న అత్యుగ్రమున వర్షమునకు, కండు మిగుమిట్లు
కమ్మింట్లు పైరువులును, త్రిమూలగు నరుములును, ఒక గంట
వరకు పట్టణమునంతయు కణకంబెయి. అన్నిటి కలెటే భయం
కరమైనది ప్రచండవాతము. వీరినడిలోను నున్నట్లుకు మనస్సులే

వృత్తాంత లేఖలు

తెనాలి వార్తలు

కాలమానము (స్వకీయ విశేషకునివద్దనుండి)
తెనాలి జిల్లా:—మా పట్టు మన రోహిణికోర్తె ప్రా
రంభమునుంచి యెండలు అతి విశేషముగా నున్నవి. రాత్రుల
యందు చోరుల భయము ప్రారంభమైనది.

జమాబందీ
మా జిప్సి కత్తెరుగారు రేపల్లె తాలూకా జమాబందీ
చేయుటకుగాను దయచేయుచున్నాను.

పాఠశాలలు

మా పట్టుంలో 81 పాఠశాలలు గలవు. అందు ఒక
హైస్కూలు కలదు. ఈ సంవత్సరము ౪2 విద్యార్థులను
స్కూలు ఫయిల్ పరీక్షకుపంపిరి. అందు 4గురు పూర్ణముగా
కృతార్థులైరి. రెండు బాలికా పాఠశాలలు గలవు. అంకొకటి
గవర్న మెంటు పాఠశాల. మరొకటి మిషను బాలికా పాఠ
శాల. ఈరెంటియందును 280 మంది బాలికలు గలరు. గవర్న
మెంటు బాలికాపాఠశాలకుం దాగు రుపాధ్యాయులుకలరు.
ఈ సంవత్సరము ఈపాఠ శాల రెండవ యుపాధ్యాయుని
సయిదాపేట కిండన గార్డెన ట్రయినింగుకు పంపిరి. వీరు చాల
వయోమృద్ధులు. వీరికి 80 సంవత్సరములు ఈ పాఠశాలకుండే
సర్వీసుగలదు. త్వరలో పరి చాలియికోవలసిన యూహతో
నుండు నిట్టి యుపాధ్యాయుని ట్రయినింగుకు పంపిండుకల్ల
లాభమేమో శ్రీ ఇన్స్పెక్టర్స్ దొరసానిగారును ఆలోచిం
చక పోయినందుకు మా పట్టు వాసులందరికి ఆశ్చర్యముగా
నున్నది. బ్రహ్మశ్రీ పిల్లలటంజనేయశాస్త్రిగారుచే స్థాపిత
బడిన సంస్కృత కాలేజియును మా పట్టు మందుగలదు. ఈ
కాలేజి మా పట్టు పునర్వక్షణచేయు సాహాయ్యమింతిచెప్పు
నలవిగాదు. మ్యూనిసిపలు పాఠశాలలు 6 గలవు. ఇవిగాక
మిగత వీధి పాఠశాలలో పొట్టిపంతు లను పేర్లగల
భట్టిలోలు కుటుంబరావుగారి పాఠశాలయందు 120 బాలుకు
కలరు. ప్రతిసంవత్సరము రు 100 లు గ్రాంటు పుచ్చుకొను
చున్నారు. ఈ పాఠశాల వీరి స్వగృహముండేయున్నది. వీరి
గృహమున 40 మంది బాలికల సరిగా కూర్చుకొనటకు తగిన
పీలులేదు అట్టిసలయందు 120 బాలుకు గల పాఠశాలను
ఎట్టుంచికో విద్యాధికారులు యోచించి బాలికకష్టములను
తొలగించుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

పట్టణపాలక సంఘము

మా పట్టు మ్యూనిసిపాలిటీ సంవత్సరాంతపు పరిపాలనా
రిపోర్టు గవర్న మెంటుకు పంపుటకుగాను సోమవారము నా
డుదయము మీటింగు జరిగినది అందు వైర్ మాను వైస్ చైర
మానుగార్లు తప్ప మరి యేకవునిలరును రాలెరి. మీటింగు
జరిపలసి వచ్చుననే యూహతో ఛైరమానుగారు మహమ్మ
లను పంపించి కవునిలరులను పిలిపించగా నిర్దకో ముగ్గుకో
చాల కష్టముమీద వచ్చివంతున మీటింగు 8 గంటలకు జరగ
వలసింది 10.30 వరకు జరిగినది. వీరట్టి కాలములో కొన్ని
సందులలో దీపములు వెలిగించుటయేలేదు. ఇందున, గౌరవి
అధికార్లు శ్రద్ధవహించ వలసియున్నది.

యెగిరిపోయివాడనిన నమ్ముదురుగాక. "కన్నయ్య" యను
హిందూ శ్రీ, 40 యేడ్ల వయసుగలది, తన హాకిలిలో నడి
కను పరుకొనుచుండగా రివురివైపును గాలి హావకు నాగ
లేక, దానిలో గొట్టుకొనిపోయి తూము కాలకలోబడెను.
అచ్చట నీటివడికి నంతకంటే తాళలేకపోయి, ఆ రాళ్లలోను
గుట్టలోను దొర్లుచు గాయములగుచుండ, వెళ్ల తూము
వరకు బోయెను. అంత స్నాన కము తెలియని
స్థితిలోనుండు నామెనువచ్చుటకుండిననీ, తేలికవను ఆపదప్రతి
త్రిసికొనిపోయి, ఆమెదెబ్బలకు నుపశమనము చేయ ప్రయత్నిం
చిరి. ఈపంకలె యిటులండ, ప్రతివొడ్డిలోను, ప్రతివాకిలి
లోను చెట్లు ఉన్నచోటులంతటను, ఆచెట్లన్నియు వేళ్లతో
గూడ నడిపొయిం. గడ్డపారణ కొట్టుకొనిపోవుచుండ,
దూనిపంజులవిషయమై చెప్పవక్కరలేదు. పువ్వుల మొక్కలు,
వానికుండును ముక్కలుముక్కలై పోయెను. రహదారిల
మీద పచ్చిమామిడికాయలు కుప్పలుకుప్పలుగా పడియుండె
గామ్యే అండుకంపెనీవారి ముఖమై రెండు పోరల వెంటు
గలకప్పు ఎగిరిపోయెను. 26 తెల్లు కావశ్రీ వైస్యమువారి
నివేశమున వైకప్పు అంతయు పూర్తిగా నెగిరిపోయెను. సా
పము! నీలసాంద్ర పేటలోనన్న కూలివాండ్రు గడినెలన్నియు
కుక్కురుకుక్కుగా కొట్టుకొనిపోయెను. తలదాచుకొనుటకు
నిరవులేక, యారాత్రి యారపారాలోపు నీలసారాలోను
గడవలసినవచ్చె శాస్త్రపురము మందరములో నొకయంత్రము
పడిపోవుటవల్ల, మిక్కిలివచ్చును ౫ లిగెను. చివరకు 'ఈలుసాను'
చె పుగో నెన్నెన్ని మో గురుకుంబములును నాకలములును
గుంపుకుంపులుగా లేలెను కన్నపట్టెను.

రాజున స

అధికారశాలయము.

శ్రీశ్రీ మహాశాసనం 'సాలంకోట' యను పట్టణముననున్న అధికారశాలయము విషయమై ఎన్. సుబ్బయ్యయ్య అను వారు ఈ నెల మొదలను రిప్రజెంటేటివ్ లో వ్రాసినారు. ఈ శరణాలయము చేయుచున్నప్పుడు వ్యవస్థాపకసమితికి నిధి చాలమందికి దేలికపట్టు కలదు. ఇందుననే నిశ్చలశాల యము యొక్క ప్రతిష్ఠాపనియేనిదర్శనము. దేనికైనను ధనము ప్రధానముకదా. ధనవంతులు మనదేశమున సమృద్ధి గానున్నను, వారికి శరణాలయమును సంగతి తెలియకయో, లేక శరణాలయ స్థాపకులు మిమనరివారియో, మఱి యేకారణముననోగాని, దీనికి జనపబడవలయునంత సాహాయ్యము మన రాజ్యధాని యందు దొరుకుటలేదు. దాము లనేకవిధములు. వానిలోని కల్లనంధుల యాపదలపాపి వారికి కృష్యాది ద్యులగఱపి, వాని గూడ దేశోపయోగకారులగు జేయునాట మిక్కిలిభాషు నీయును కార్యము.

శరణాలయారంభము.

ఈ శరణాలయముయొక్క జనము వివిధ నెరవేరైనను రంజన మొనరింపకమానదు. ఒకవారి ముదమున పాలం కొలులా నుండుచుండిన మిశ్రము ఆస్కీర్త్య యనుమిమనరి దొరసాని గారి యింటికి, "మప్పు" యను గ్రుడ్డిపిల్లలాడొకడు విచ్చమెత్తవోయెను. "నీకిదేమి పనిరా. పోయియేదైన కూలిపనిజేసికొనగాదా? ముప్పి నెత్తుటయే నీవ్యాపారమాయేమి?" యని దొరసాని గారు మందలించె నట. "కృష్ణాంధ్రన వ్యాపారములయట యెక్కడిదయ్య? నాకు మఱికపని సాధ్యమయ్యెనా, యింటింట, కద్దరుమలే దనుచు, పోపామ్మను చివాట్లుతినవలసిన వాితయేల నామో మునకుబట్టుకు?" అతిదైన్యముగా నేర్చుచు జవాబుచెప్పెను. కన్నులేకపోయిన, నీకుజేయలేదా? యని తనపొకాను లాగు చున్నయెడ, విచ్చమెత్తు నకసరములేకుండ, వానికి తిండి గుడ్డలొచ్చెదనని దొరసాని గారు వానికి నచ్చునట్లుచెప్పెను. వాటికి విచ్చముకొఱకు బోవుటమార్గ, ఆయమబంగారా ద్దనే యుండెను. అది మొదలువాడు బ్రతికియున్నంతకాల ము విచ్చమెత్తుట యెరుగడు.

ఇటులండగా నొకనాడు సందర్భవశమున నింఘాండు లో గ్రుడ్డివారలు చదువుకొందురని దొరసాని గారు వానితో ననెనట. అది విని చెప్పేవారుంటే నేమమాత్రము చదువుకొనలేనా యనికొంతహాస్యముగాను, కొంత గాంభీర్యముగాను, వాడుబయలు చెప్పెను. సామాన్యముగా మిమనరిలు నూత్నబుద్ధులు. దానిపై, వారికి వారిజీవనక్రమమునుబట్టియొప్పు మెండుగానట్లును. ఈ రెండునున్నచోట బోధనా సక్రియముకాద కల సియుండును. చెప్పేవారుండిననగా నేదొరసానిగిరుక్కునదిగి, నీకునే జడువుచెప్పెదను; నేర్చుకొందువా? యని తన పొమ్మ దయమున దెలియజేయుచు, నడువునందు నభిరుచిలేనివారికై నను, నామె నెప్పుడొకనా నామెదద్దనే నేర్చుకొనవలయు నను తలంపుగలిగెను నట్లుగా, నామె వానినడిగెను. ఆమె యడుగుటయే తడవుగా వాడు తన సమృద్ధులు సంతోష పూర్వకముగా దెలియజేసెను.

పాఠములు బాగుగ నొకకమున్నే, ఆమె నెలవైమిద గాగూడునకు బోవలసినచెప్పు. కానియచ్చటబోయినకదన్న జేరిన శరణార్థిని మరవలేదు. ఆమెపోవుట విశ్రాంతికొఱకుబోయి నను, నదివీరుకుకాకకారణమై పరిణమించె. ఇంఘాండు నందువలె గ్రుడ్డివారలకుక్షయముల నేర్పుటకునకులగునచ్చునో, మన "మప్పు"నకు జెప్పవలసిన 'నరకు' యక్షరములనామె యచ్చటద యాడుచేయించెను. ఇంతయేగాక యచ్చటనుండగ నేవీరియొప యోగాగ్ధమై యొక ప్రధమపాఠపుస్తకమునుకూడ వ్రాసెను.

ఆమె యచ్చట చుప్పుకొఱకు బ్రతియున్నములు నేయు చుండ, నిచ్చట చుప్పుకు దిన సంరక్షకురాలు, మహాధ్యా యినియు నెప్పుడు నచ్చునదిజేకధ్యానమునో నెదురుమాచు చుండ, ఆమె తిరిగి యీదేశము 1899 సం॥మున వచ్చువాడు రయిల్వే ప్రేమనులో నామెకు గలసికొనుటకువచ్చు వారలలో మొదటివాడు మన "మప్పు" "నాకు మీరు వ్యాకరణజేసిన పుస్తకమును దెచ్చివారా?" యనిజూచు వారల్ల వీరి స్వాగ స్థమునకు నివ్వెరపడుటగా వాడామెకు నడిగెను. "ఇది గో" యని ఆమె వ్రాతలోనున్న పుస్తకమును వానిచేతులలో బెట్టిగా వాడు ఆకాగిములచేతులతో నత్యాతురతతో తడవుకొని లోలోపల సంలేసించెను.

ఆమెవానికి కలముగిలిచిత్రప్రతిమృతుని చదువుచెప్పసాగె ను. మూడుమాసములకాలమునో నే వానికి నక్షరముల గుర్తె రుగుటయు వాగఱపి చదువుట మునచ్చెనట. అంతటితో వానికి

పంకాపనివదలెను. విద్యాభిరుచియునగా నట్టికదా. నిమ్మ బాకు లైనను నొకమాత్రము విద్యను జరిగాంచినచో, తదనంతర ప్రోత్సా హ మనవరములేక వారంతటవారే చదువుకొనదును. అందులో జాలకాలమునుండి, వారి యిడుముల బారదోలగలుగు శక్తికి దేయగానలేక, తుదకు విద్యయును మహచ్చక్తి దొరికిన దానిని మనసార నభిలషించుట యందంతవంతలేదు. మన "మప్పు"నకు తనకుదానుచున్నామతోజనువు గొనుటయేగాక తన సహచరులకందఱుకుగూడ నట్టిసమస్థానుమును గలగజేయ వలయునను గోరికగలిగెను. ఈ విషయమై ఆస్కీర్త్యమును నడుగ, నామెయును సంతకరకుగాపిన 2 యునుగాంచి, సహజముగా మహాకరుణాగ్రాసన, చున్నచోటట్లు పట్టణము నందుకు వితర గ్రుడ్డివారలకు దీసికొని రమ్మనెను. వాడును నూలోనికిబోయి, తనకు వీలగునంతవరకు బాలరను వారికి లను కొంతమందిని తోడ్కొని వచ్చెను.

ఇదియే సాలంకోట శరణాలయారంభము. చెప్పవల యును ఈ మహాపకారమునకు ముఖ్యకారకుడు "మప్పు" కాని, పాపము! వానికి నాయుర్దాయము కొఱవయ్యెను. వానితో నారంభించిన శరణాలయముయొక్క ప్రస్తుతపు స్థితిగనుభాగ్యము వానికి లేదయ్యెను. అయిన నేమి, అంతటితో నాయూ! గ్రుడ్డివారలకు గొంతయ్యము జూపినవాడయ్యెను.

ప్రస్తుతస్థితి

ఇప్పుడు శరణాలయముయొక్క స్థూలముందిరములు మొదలగువానికొక 12 యకరముల నిజేశక స్థలమున్నది. ఇది యున్నతమైనస్థలము; పూర్ణాశోక్త్యకరమగు దిక్కున నున్నది. ఇందు బాలరకును వారికలకును వేర్వేరుగా నిజేశక గృహములు కలవు. దక్షిణమున వారికలగృహములును, పశ్చిమ మున బాలరగృహములును, వీనికి గొంచెము తర్రముగా నొక భోజనశాలయు, నుపాధ్యాయుల మందిరముయు జక్కగ నిర్మింపబడియున్నది. ఈస్థలములోనే, తూర్పుగా నూలలు బంగారాకలను. ప్రతి సాయంకాలమునను, అంధులందరును షికారుకు బయలుదేరుదురు. మిట్టపల్లములకై సమానముగా నిర పా య క ర ము గా ను నేల యొందుటచే, వారిని నెవరును దోచుకొనిపో నవసరము లేదు. బాలరగృహమునకును వారికల గృహమునకును నెక్కిడు ఎడముకలదు. ఈమధ్యరంగమున బాలరకు కనకతుపాకరము అంపబడినది. ఈయావశ్యమునోనే రెండు చుంచువావులున్నవి. ఇందు నొక్కటిబాలరును, మఱియొక్కటి వారికలను నుపయోగించుచున్నది. ఆలయమునకునుబట్టణపునోరునకును సంబంధములేదు. నిలయుములన్నియు జక్కనియై తైల స్థలమున నుండుటచే నిర్మలమగు గాలి వాహిటుముగా వీచుచుండును. ఏవిధమున జూచినను నిశ్శరణాలయము అందలి యాశోగ్యాభి వృద్ధులకు బ్రాపు అయియున్నది. ఇప్పుడు 43 బాలురును 38 బారికలును విద్య నభ్యసించుచున్నారు. వీరిలో 28 బాలురును, 7 బారికలును కృష్యాదివ్యాపారముల నేర్చుకొనుచున్నారు.

ఈబడిలో నేవను ఆంగ్లేయులుగూడ చెప్పవల చున్నది. కష్ట కృమ, కథాసారశ్రమలు, ప్రతిపద్యములు, రాగ యంత్రముల పద్యపతకములు, కొంత యాంధకాక్షితుము, భూగోళశాస్త్రమును నేర్చుచున్నారు. ఉద్యావశన కృషియు, మంటిప్రతిమల జేయుటయు మరుపుచున్నారు. వారి కలకు డ్రెస్సుకు, బాలరకు జిన్నాప్రెస్సును నేర్చుచున్నారు. కృష్యాది వ్యాపారములలో బట్టల నేత ముఖ్యముగా జెప్పవల చున్నది. బాలరకు వలయు బట్టల బాలురును, వారికలకు వలయు బట్టల వారికలును జేసికొనుచున్నారు. చాపలట్టు, బుట్టలట్టుయుగూడ కలవు. వారికలు కట్టుపకలు, తాటి యాడలతో చిత్రచిత్రములగు నల్లికలు, శేపునేయుట, పూసలతెల జేయుటయు నేర్చుకొనుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయ కోటిలో మువ్వగు దోసాసును, 25 హైందవులుగలరు వీరిలో 11రు గ్రుడ్డివారు. మాస మాసమునకు దాదాపుగా 1200 రూపాయల ఖర్చుగలదు. దీనిలో గొం. ప్రభుత్వమువారి గ్రాంటుగా వచ్చుచున్నది మిగులు ఖర్చుంతయు వాకివారిచ్చు చందాలవలన రావలసి యున్నది. ఇదిఖర్చుకు నింతవరకు నెట్టెటులో నెట్టుకొను చున్నారు. మిక్కిలి కష్టపడి పనిచేయుచున్న మొత్తముమీద 80 మందికంటె నెక్కువలేదు మన దేశములో 6,00,000 మంది గ్రుడ్డివారున్నారు. అందు 40,000 మంది చెప్ప ప్రతి రాజధానియందే యున్నారు 40,000 మందిలో నొక 80 మంది మాత్రమే పోషింప వీలగుచున్నది. పరిజరగినంత మట్టుకు జూడగా పొందూదేశమునందెల్ల నిశ్శరణాలయమే నెట్టిదిగా గ నుట్టుచున్నది. అట్టిదానికి దగు సాహాయ్యము జేయు వారెవరులేదు. గ్రుడ్డి వారికిని

గొంతకృష్యాదివ్యాపారము లనుపరచునటుట నీ శరణాలయము నిదర్శనము. ఇట్టివి మరరాజధానియందు నచ్చటచ్చట ధర్మాశ్రమలు నుంపవలదినచో, దేశోద్ధరణము చేసినవారెరుచున్నారు. రహదారిప్రక్కను, నిండ్లముందులందన రిక్కులేక బ్రతుకునకు నే యాధారములేక దుఃఖించుచుండు గ్రుడ్డి వారలగతి కనుగొన నిదానము తెన్నియుండిన నేమి? ఇప్పుడైనను, ధర్మబుద్ధిగలవారందరు ప్రస్తుతపుఅవశ్యకమును గుర్తెసి, ఇట్టి శరణాలయముల స్థాపింపజేయుదురు గాత!

విద్యుముధర:—బొంబాయి శావాయాశోపు

వర్తకులు విద్యుముచు వివిధగా కొనుచున్నందున విద్యుపుర ఇంకను పెరుగునని రంగునునుండికొచ్చికితంతివార్తవచ్చినది. ఇప్పుడు కొచ్చిలో మంచివిద్యుము బస్తారు 11౫ ధరయున్నది రంగును విద్యుమును తీసికొని యొకస్టీరురు ఈ నెల 15 వ తేదికి కొచ్చికివచ్చునని తెలియుచున్నది.

ఒకదొంగ అతిచేకముగ పరిగెత్తుటవలన చని

పోవుట — మెయి నెల 31 వ తేదీకించిలో ప్రహాత్సరము జరుగు సందర్భమున దృఢకాముడగు నొకడు రైల్వేస్టేషను స్టేట్సరముమీద తాగుచుండెను. పోలీసువారి కను మానము గలిగి వానిని పట్టుకొనిరి కాని వాని సమాచారమేమియును తెలియరాలేదు. వానినేలి ముద్ర జేయించిరి. వానిని కాపురదలగొనుచుగా పగలు రెండు యాములకేవాడు కాలద్రవ్యత్తికి పోయెదనెను. వారి నొక తోటలోనికి తీసికొనివెల్లిరి 5½ అకుగుల ఎత్తుగల బొమ్మ జెముడుకొరడి యాతొటచుట్టును గలదు. వాడవట కొంత నేపునూన్నుండి చివాయన నాకోరడిదాటి పరుగెత్తసాగెను. ఒక కానిస్టేబులును కొందరుపోయెను వానిని తమిరి. కొంత నేపటికి కానిస్టేబులు వానినికలబడి పట్టుకొనెను కానిస్టేబులు మెడనుపీసికి చంపవలెనని వాడు పట్టుకొనెను. అంతలో తక్కినవాడువచ్చి కానిస్టేబులును విడపించి వానిని తీసికొనిపోవుచుండగాదారిలోవాడు నేలబడెను. వాడటులనలించుచుగా డేమోయనని వారనేకప్రయత్నములను చేసిరి. వాడులేరు. వానిని వైద్యులచే పరీక్షచేయింపగా వాడు చనిపోయెనని యును, అదిరకేవానికి వ్యాధియుండుటవలన నిట్లు మహావేగమున కోరడిదాటి పరిగెత్తుటవలన వాడు చనిపోయెననియు చావటులవచ్చుట సహజమని యు వైద్యుల నిర్ణయించెను. వాని సమాచారము మాత్రము తెలియనేలేదు.

నోటీసు

195 సంవత్సరము 1 వ జూలయి లగాయితు 196 సంవత్సరం 30 వ జూన్ పర్యంతము కాగల ఒ సంవత్సర కాలమునకు, దేవస్థానముల అచ్చు పనులను తిరుత్తుని,కిచ్చినాడ, తొలూకాల అచ్చు పనులును చేయుచుటకు టౌడర్లు సీటుచేసిపంపు కొనవచ్చురు. టౌడర్లకై నిర్ణయింపబడి షారములపై వ్రాసిపంపు కొనవలెను. కోరినవారికి ఈఫారములు పంపబడును. ప్రతిటౌడరు తోసహకురు 5) లు హామీగాధనావతు చెల్లించవడవలయును. ఈటె డ్దు 1915 సంవత్సరం జూన్ 2) తేదినిగాని అంతకుగోగాని యాక్రొంద చేరాయి చేసినవారికి చేరవలయును మరతులతో కూడియున్న టౌడరు లాలోచింపబడవు అన్నిటికంటె తక్కువ చేయుకు ఒప్పుకొనియున్నట్టిగానిలేకమరియేయితర టౌడరులైనచుగాని అంగీకరింపవలసినట్టి ఆవశ్యకత లేదు. అంగీకరింపబడిన టౌడరుదారు అగ్రిమెంటు వ్రాసి చేవ్రాలుచేసి యివ్వవలయును ఈ అగ్రిమెంటు నకలు సయితము, వ్రాసికొనిన వారికి పంపబడును. అంగీకరింపబడని టౌడరుల ధరా నతు పైకము తిరిగి యివ్వవలయును.

తిరుపతి } శ్రీ మహామేధవీయోదానువారు
విచారణకర్త
6-6-15 } తిరుపతి, తిరుమల దేవస్థానములు

మంత్రి వారము.

దక్షిణాఫ్రికాలోని హైదరాబాద్ యూనివర్సిటీ
లక్షన చట్టానికి న్యాయశాస్త్రరీతిని ప్రవేశముకలుగు
టకు మర ప్రభుత్వమువారును దక్షిణాఫ్రికా ప్రభు
త్వమువారును కేర యొకయేర్పాటు ర్చి ప్రక
టించినారు. అందలి విషయము వివృతముచేయు
ముందు మనస్థానిక ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనను
పంచి పెట్టటం ననాలోచితముగానే కాబోలును
చూపిన వ్యత్యాసమును బేర్కొనినవారికి దెలియ
పరచుట మాధర్మ్యము యున్నది. దక్షిణాఫ్రికా
లోని హైదరాబాద్ వారి యిచటి బాదుగులు
భార్యబిడ్డలు గాని విశేష మాంగ్లభాష నెరిగిన
వారు గారు. అరవమును, హిందూస్థానియు, నాంధ్ర
మును మున్నగుభాషలే వారికి చిరవలచితములు.
అరవమునను నాంధ్రమునను నాంగ్లముతో సమాన
ముగా దైనికపత్రికలు అన్ని గాకున్న నొక్కటి
యరయైన వెలువడుచున్నది. ఇట్టి సదృశ్యములలో
ప్రభుత్వమువారు మద్రాసు మొలుగు, తెలంగాణ,
న్యూ ఇండియా, హిందూ, ఇండియా పేట్రెముటు
నను నాంగ్లపత్రికలనే ప్రత్యేకముగా పై ప్రకట
నకు ప్రచురింపుకనికొనుట మాకు న్యాయముగా
కాన్పించలేదు. సాధారణ ప్రజలకు దేశభాషల
మూలముగా తెలియవలసినవిషయములందైన దేశ
భాషాపత్రికలను నాంగ్లపత్రికలకంటె నెక్కువ
ప్రముఖముగా జూడకున్నను నానితో సమాన
ముగానైన నాదరింపకుంటు పక్షానమూహము
ననాదరదృష్టితో గూడుటే యగునని విన్నవించు
చున్నాము.

బరోవా మహాసంగ్రహము.

ఇంగ్లండు

దండెలో చచ్చుగాడి ప్రసంగము.

లండను జ్యూను 6:—దండెలో చచ్చుగాడి ప్రసంగము. మును నటులు నడిచిరి. ఆగాడినకలము కలిగియున్న నన్ను నాకాదధి కారమునచేరి పరిచే నుటకు నియమించిరి. జర్మనీ వారిక కళ ములకు దాకవచ్చి. వో మును సంస్థలయై యుండుటకు మోకాదకమున సర్వోద్ధముగ నొసర్చియున్న దుకానలొనిన నప్పుడు రందరి నాకు నియమించిరి. అన్నిరకముల యుద్ధ వాతల పరిభ్రమకు నివసమునకు చాలాపొచ్చి పోవుచున్నది. అంతయును చక్కయే గావున నుంచబడినది. ప్రపంచమంతటను ద్రులున్న జీవులను శత్రుకాండ మెచటనుగాడ నెరుచుటలేదు. (గొప్పకలకము) బాల్కన గారు నాకాదధి కారమును నడిచివారు. నేనుచేసినదాని నామోదించి బాల్కన గారు సంతోషమున నేరింతటింది సర్వకార్యములను గౌరవభూక్తుముగ నిర్వహించెదను. దాడి నెల్లూలో పోరు చా. భయముగ నుండునగాని విజయభయము శ్రమకు తెగిసంతసములకు కలిగించును మీరు యుద్ధమునకు పుంప నాకాదకమున కొన్ని కాకలు మునుగుచున్నను క్రొత్త కాక లెన్నియో సిద్ధముగ నిర్మించబడి యున్నవి. కాన ప్రాణ నష్టము కలుగ నప్పుడు నాకలకు ముంచిననుగాడ నది మహాప్రమాదముని మీరు భవించునగాడను. నైస్య యుద్ధమునకుగాడ చాల న్యాయముకాక మానును. లాభఃప్రయములకు గూర్చి చాల దూర మాగూడింపవలెంద కిదను ప్రభువు గారి సంగ్రహము నారంభించలేదు. ఆయన కార్యములను విచక్షించువాడు. నా నాసియును. మును కలిగిన నష్టమునుగాడ మనకు గొప్పలాభమును కలుగజేయుటకు సాధనముగా నున్నది. ఈ యుద్ధములో నింతవరకు మనకు కలుగనట్టి మహావిజయము మన కరణి లారమున లభింపవచ్చునది అనిజముమలక నష్టములన్నియును మాడి రాగలవు. ప్రస్తుతస్థితిబట్టి ప్రోత్సాహ మొసంగుటయే కర్తవ్యముగాని ఇతర దైద్యము అవయు క్రమముకావు 10 నెలల కాలములోనే అంగ్లేయు లింతవరకు చేరుకలిగి యుండుట సంప్రదించును. వాస్తవతరము నాయులను గూర్చి నికనెపు ప్రాతలను వాగ్మయుట తగదు. అట్టివాగ్మలను ప్రామనియ్య గూడదు. హత్రేన ప్రభువు గారు భూపాత్రముగ పని చేసియున్నారు. ఆయన జర్మనులను లెప్పుగా నెరుగుతురుగాన వారి స్వభావమునగల దౌర్జన్యభావమును గూర్చి మనలను హెచ్చరించిరి. నైస్యమున చేసవలయును నిర్బంధిత నవపరము లేవు. నిర్బంధములేమంద నే దేశీయులందరును సిద్ధపడుకొని రావలెను. బాతీకు పరిపాలనముగలన బాతీయు లానించిరి కార్యనిర్వహణము “మీర విశ్వాసముతోడను నైస్యముతోడను పనిచేయును. ప్రజలకు విశ్వసీంపుడు నాదిదర కెన్నడును గూడవలెనవరకు మీకాకాధిగముకలిగింపలేదని” మీరు నడిపితిరని నేను ప్రభుత్వమువారికి సుదేశీయులొ బోయెను. ప్రాచీనసర కాలమున ప్రభుత్వము వారికందఱివలెను పయినను సర్వాధికారముగలదు. యుద్ధమున విజయముకలుగుటకు నిర్బంధమునరమైనవో నిర్బంధింపకుయొననియే నేను హెచ్చరించెదనుగాని యిట్టినిర్బంధమునరములేదు ప్రాప్తు స్థాండ్రు దేశములలో స్వచ్ఛందమైదిట్లలో నెన్నడులేరి ప్రదేశముల్ల రక్తములులుగు కందకములేదుగుటవలన ప్రజలెట్టిభావముతో నున్నారో మీరు గ్రహింపగలరు. కాని యుద్ధము చేయుచున్నవారికి కావలసినసామగ్రిల సంపించు పనులు మనదేశమున నింకొకవిధముగానున్నవి విజయము నొందినవారి నేవిధమునగాడ నెరింపజాలనిసేతిలోనికి జర్మనీ దేశము వచ్చిన నేగాని యూరోపునందు సంధిపొసగును. కన మనదేశములో నున్నవారిందలి సిద్ధముగావలెను. మిత్రులందలి వారలంబించిన ఈమహాసంగ్రహమున వారికి విజయము కలుగుట దేవుడైన ప్రధానమహాబల మీ యందగినట్లు దేశీయులకు శ్రీయము ఘనములగుగాడ తాముచేయవలసిన కార్యములన్నిటిని నిర్వహింపవలెను మనదేశమునను వారందరును నటులుగట్టిచో మనలనాద నెర్పరిక తిరుగుదు.

ఈవారములో ముంచబడినప్రస్తుతులు.

లండను జ్యూను 7:—17వేల పదవము 1 పంచ పొందినవారిలో ప్రభు గూర్చిలో కొట్టుబడెను. వానిలో

తూర్పు సముద్రతీరమున జన్మించును.

లండను జ్యూను 7:— నిన్న రాత్రి యొకజన్మికి తూర్పు సముద్రతీరమునకు వచ్చినది. ప్రేయఃజ్ఞియు రగులుజ్ఞియు వాంబులను చేసిరి. రాకు చోట్లనుటలు తీచిరి. 5 గురు మాకులైరి. 6) మురికి గారుములు తీరిరి.

దూనివ్యాపారము.

లండను జ్యూను 7:— 65' బార్లి జన్మిస్తు గారు పరివాండ్రతో నాలోచన ప్రారంభించిరి. అకమాలమునకలగ పడుచున్నది. ఈవ్యాపారముతో వర్మిరకములవారును కలివారమునాను ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ సభలనుచేసిరి. అన్ని సభలలోను అకమాలమునకలక కనపడినది.

ప్రాయము

అరానుయుగము.

లండను జ్యూను 7:— అరానులోని యుద్ధమువరాను వారి కమలముగ నేచున్నది. నిన్న రాత్రి పరాతి సేవల పోరు తీరముగ జరిగినది పోయేపంచవార యంత్రాలను జర్మనులు మరల దాకిగారి పరామివా ఫిరింగులు వారిపాదలొలిగినది. నేచితురు త్రేయ ముయ్యో వారి జర్మనులు తలదాక కాలపంటలు పాటిచేరి. వేచితురు రద్దను లా రెట్టి వద్దను పరాను వారు చాల ముండు నను వెళ్లగలిగిరి. మేము గూడ హతైర్ష్య రద్ద గాత్రి భాగమున శత్రువులను దలపడి 120) మీటరుల పొడుగుకలిగిన రెండుకందకములను పట్టుకొంటిమి. కొంతమంది నైరికులకు కొన్ని ఫిరింగులనుగాడ పట్టుకొంటిమి. నిన్న రాత్రి జర్మనులు వియి నీకుత్తమును తలపడిగారి వారింత తీరముగ పోరినను శత్రువులసానులలో వారు నేరిగూడ పట్టుకొనకలిగి యుండలేదు.

బెరియము

ఈప్రీ గోని విహూనశాలమోన నాన్లనై మూనికులు బ్రాబులను చేయుట.

లండను జ్యూను 7:—నాకాదధి కారు లిటుల ప్రకటించిరి. నేనుచేయును జే. పి. లెన్సు జే. ఎఫ్. మిల్సు ఆయన వాన్ల వైమానికులు బ్రనెలక కుత్తిరముననున్న ఈప్రీగోని విహూనశాల మీద బాంబులను చేసిరి. ఆబా తలల బతుటకు వారు చూడిరి. ఆకాలలో జన్మికు లున్నవో లేనో తెలియదు. కాని యంటులు చాలవైకి తీచిరి. వైమానికులు మరక్షితియుగ వచ్చిరి. లెల్లవారు యూను 8 గంటలను ఆర్. నిర్వహణ ఆయన వైమానికుడు మెంటుకు ను బ్రజెన్సు కును నడుచు 6 కేల ఆడుగుల ఏత్తున నొక జన్మికునై పొంబులనుచేసెను. ఆ జన్మికు ప్రేరి నెలబడి చాలసేపు తగులబడినది. ఆశ్రమవిహూము ప్రేయటలన అంగ్లేయైమానికుని విహూనము తలక్రిందైనది గాని యాతడు చానిమరల్చుకొని శత్రుదేశమున బయిమిదిగి యంత్రములను నడిచేసిగొని మరక్షితియుగ స్వస్థానమును చేరె.

రుష్యా

బొల్గోకు సముద్రము. నొకాముద్దము.

లండను జ్యూను 7:—వెల్లొగ్రు. దేగా సింసుకాఖిగ రష్యా జలంత్రాములు జర్మను యుద్ధవాలకన్న ముందుపోయి జర్మను యుద్ధవాలకు వచ్చుచున్నది. గొప్పనాకాదకమున కెరిగించెను రష్యాకాకాదకముగానే జర్మను నొక లు నెరుకకుయొనరి. జర్మను నొకాని మానములు కొంతసేపు పోయిగాని రష్యావారికింగులువారికి తిరిమివేసినది. నిన్నుమరల జర్మనునొక రష్యాసముద్ర తీరమునకు వచ్చినది. రష్యావారి జలంత్రాములు వానిని తలపడినది రష్యావారు మార్మనంను మంయకులనుగాడ నెట్టి. జర్మను యుద్ధకాలో మూడుకాకలు మునిగినది. నిన్నువేదో యని తెలిపినది యాని నీ యను నైకనాకాక శత్రు జలాంత్రామి యుంచినది 82 బ్రతికినాడునాను — బొల్గోకు సముద్రములో 6 గంటలసేపు యుద్ధముజరిగినది. నిమిషమునకు 20 గుండ్లచొప్పున జేసి యుద్ధముచేసిరి.

జర్మనీ

జర్మనులు ఇంగ్లాండుపై దాకివెయుటకు గొప్పయోగోచన చేయుచుండుట

లండను జ్యూను 6:—మొనా వాకి జర్మనులు శురీ యుర సమాధానమును మొటనే యున్నక పోవుటకు గూర్చి మ్యాగూర్కులో నిలులు చెప్పకొనుచున్నారు. జర్మనులు నాకాదకమును విహూనకమును ఒక్కచానియే ఇంగ్లాండు మీదకుపంపవలెనని యాలోచించుచున్నారు. 12వేలకు 4వీమానములకు ఒక గుంపుగాచేర్చి ఇల్లీ గుంపులను మూడింటిని పంపవలెనని. దక్షిణసముద్రతీరమునైనను కేమున్డ్రప్రాంతమునను నాన్లనైచునాంబులకు కనీ ఇంకొన్ని యునుకలసిలండెదనై బాంబులు చేయట చేప్పకపడెనది ఈ దాడిలన కలుగు ఫలితమును బట్టి జర్మనులు ఆమెకావారికి బాంబులంపెదరు.

టర్కీ

గాల్లిపోలో అంగ్లేయేలకు విజయము.

లండను జ్యూను 6:— వాస్తవంబును వారింబుల ప్రకటించిరి కుత్వారముగా దుర డియన్ నొకసారి యూ, రాత్రి యొకసారియు గాల్లిపోలో ద్వీరకల్పమునందలి దక్షిణభాగమున నున్న టర్కీవారి కందకమును నేనంబును నడిపి మట్టుకొనితిమి. 500 గంటలవరకును ముండుకు పోలిగిలిమి నుమాను 8 మైళ్ల దూరమునకు వ్యాపించియున్న రజంగమున 2 కలగులుగల టర్కీవారి కందకమునుగాడ నింపుచేయున్నది. 400 మంది ప్రైవిగా పట్టుకొంటిమి. క్రొత్తగా పట్టుకొనిన స్థానములకును నైస్యములను చేర్చి బలపరుచుచున్నాము. ఏనిని గూర్చియే పాతములో ఆధికారు లిటుల ప్రకటించిరి. కొన్ని ముఖ్యస్థానములను పట్టుకొనెదలపుతో మిత్రమందలివారు కుత్వారమునాను యుద్ధరంగమునందలిటను శత్రువులను దలపడి. 400 మీటరుల యుద్ధరంగమున అంగ్లేయేలొని మధ్యభాగమువారు అంత పొడుగునను టర్కీవారి కందకములను తెడింటి. చూకొనిరి. పరామి దురదనోవారు మొనరేపొక్కిరి పట్టుకొనిరి. శత్రువులలో విస్తారముగా నైరియు ముకులైరి. కందకలొలని మంది మేము పట్టుకొంటిమి. ఏలో జర్మనునానికులుగాడ కొందరుగలరు యుద్ధము జరిగంతసేపును మా ఫిరింగులకు శత్రువుల ఫిరింగులు పొంగుచులేదు. గాల్లి టర్కీవారు 2 సారు లెరించినగాని తోడనే మోడింపబడిరి.

అమెరికా

అమెరికావారి లేఖ.

లండను జ్యూను 7:—వాషింగ్టను ప్రెసిడెంటు లెన్సు గారికి కొంచె మస్వస్థతలుగుటకే జర్మనీవారికి పంపవలసిన లేఖకు పంపుటకు కొంచె మాలస్యమొంది బుధవారము లోపున నాలేఖ ప్రకటింపబడెనని తెలుచుచున్నారు. ఆ లేఖకు తెల్లకనంమునజర్మను వారికెదిమహాబల మెరుపుగో నేమియును పొల్లుపోమోమంట్లు బహువాక్రక్షగా పరికిరింపబడును

గ్రీసు

గ్రీసు రాజు గారికి ప్రక్క ఎమును శత్రుముచేయుట.

లండను జ్యూను 6:—విధ్వంసము పొంది గా పోవుట కొరక ప్రక్క ఎమున తిరికి చేయుచోది

బొంబాయి

మెయులు స్త్రీ మరులు

బొంబాయి జ్యూను 7:—మెయు సెల 22 క తేదీ సోమ బసాంతు తెచ్చుచున్న కెయు పోయారు అనునొక ఈ సెల 11 క తేదీ శుక్రవారము నాడుదనుసు 6 గంటలకు బొంబాయి చెల్లెలకు కచ్చునని యూహించబడినది. బొంబాయిలో మెయు సెల 15 క తేదీని బయలుదేరి వెళ్లిన కెచోదీయా ఆశో ఈ సెల 6 క తేదీని లండను నగరమును సురక్షితం

దొరతరమువారి గోధుమలువా

కరాచీ జ్యూను 7:—ప్రస్తుతము ౧౦-న కము చేయవారికి సాధ్యమగుంతకమునకు వెళ్లె కలిగింపబడెనే మేము కర్మనాంబు అదినములు గోధుమల వ్యాపారము స్థానంబోదని తెలియు కియచ్చునని జక్కవ నొక

లాహోరు జ్యూన్ 7:—లాహోరు కు ట్రి కే. ను ను. బహాల్ పూర్ముగ ను గింజమా చింతగూడ జ్యూలై నెలాఖరులో పుగా ముగించుట సాధ్యముకాదని సి. ఎం. గజెటు పత్రిక వార్తయొచ్చుది.

సిద్ధు

రాజప్రతినిధికి వచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

సిద్ధు జా. ౪:—గెల్లిపేటా ఉత్తర భాగమునందు, రవ్వలను జర్మనులను తిరిగి వేయమనే యుద్ధము. జర్మను సేనలు చెల్లాచెదురగు పారిపోవుచున్నవి. పానునది దిగుకభాగమున రవ్వలవారికి మరొకంత విజయము కలిగినది. గుడికట్టకు శత్రువులు వినుజినాలోనమీద పడి యెరిగించుచున్న పర్వతసానును నిర్మించుటకు నీలులేదు. జర్మనులను, నీర్వసుకును మధ్య క్రూరదృష్ట ప్రాంతమునందు జర్మనులు ఆగ్నేయభాగమునకు 20 మైళ్లదూరములో యుద్ధములు తిరిగి జర్మనులను వెనుకకు తిరిగి చాల వచ్చును కలిగించిరి. టిట్టికా, ప్రిజా కడల మధ్య నీర్వసు నది వంతెన ముఖద్వారము వైపుకు వెనుకకు మరలిరి.

దెయిలీ తెలిగ్రాఫు పత్రికకు పీటరుక్రేకు విశేషము డిట్లు తెలియ చేయుచున్నాడు:—రవ్వలవారు జర్మనులతోటలను నాను రూపములు తేమందే ధ్వంసము చేసిరి. ఫిరంగులను తిరిగినిపొయిరి. పానునది వంతెనలను ధ్వంసముచేసిరి. రైలులోడ్లు నాశనము చేయబడినవి. ఇవలకు తిరిగినిపొవుటకు నీలులేని పానుగి ధ్వంసము చేయబడినది. జర్మనులు తిరిగి జర్మనీ ఆస్త్రియాలు చేతులతో పడుటలను, రవ్వలవారు దెబ్బతినినట్లు యెంచుచున్నది. కొని దీనికలన ఏదోఒకటి తేలికదని తలచరాదు. కొన్ని వారములనుండి గొప్పయుద్ధము జరుగుచున్నదిగా ఏదోఒక నిర్ణయమగునరకు మరొకన్ని వారములు పోరాడవచ్చును. ఇదింతకు ముందే పానుగి లేకపోవుట వలననే రవ్వలవారి కీయ్యంగి కలిగినది.

గెమ్మపేట ఈశాన్యభాగమున ఫిరంగుల యుద్ధముతప్ప మరేయేమియు యుద్ధములేదని సర్ జాను ప్రెంచి గారు తెలియ జేయుచున్నారు. విర్మిక్కుల యెరుగుకన్న కండ్లములలోని జర్మనులను మనము తిరిగి కనితిమి. సామెలవైపున పరాను వారు ముందుకుపోయిరి.

ప్రెంచిలోని లోకలో వైపుకు ఇటలీ సేనలు ముందుకు పోవును మరి రెండు స్థానములకు పట్టుకొని నవి మరియు ఆస్త్రియావారికోటలకు చాలవచ్చును కలిగించింది. ఇంజోమధ్య ముందుకుపోవీకొని పోవుచున్న ఈశ్రవణము యగుటచేతను, ఆస్త్రియా సేనలు దిట్టముగ కండ్లకొని యుండుటలను, చాలయిబ్బందులు కలిగింతయు పోరాటం జరిగినది. ఎడమకట్ట మీద బోల్షివోకు ఈశాన్య భాగమున ఒకకొండ మీస్వాధీనమైనది.

ఆస్త్రియామంత్రిగారు రజరంగమునకువెళ్లి, ఆంగ్లేయ వైసకులును, ఇండియన్ వైసకులు ఉన్న ప్రదేశములను దర్శించిరి. ఆంగ్లేయ వైసకు కిదిగమునందు జరలు జోఫరుగా తోన, పరానుయుద్ధమంత్రితోను సంప్రతించిరి.

లాయడు బాడ్లిగారు నిన్న (4 న లేదా) విరమ్యులకు దయచేసి, మందు నానుగిని విశేషముగ తయారుచేయు మార్గములను చర్చించిరి. స్థితిగతులు చాలచిక్కగన్నవని యు, తిరిగింత ముందుపానిగి యున్నచో త్వరలోజయము కలుగుననియు, ముందుపానిగిని తయారు చేయువారందరు గుగా తోడ్పడవలసినదనియు మీచెప్పిరి.

జా. ౪ క లేదా రాత్రి శత్రునినూయు ఇంగ్లండు దేశపు దక్షిణ భూభాగములకు వచ్చి బాంబులకు వేసి నది ప్రమేయము లేదు. ఒకతేళ యున్నను ఆతిష్టలము.

జా. ౪ క లేదా మురలు ఆసియా మైనరు శత్రులకు సరకులుగొడవగాన, పోతుగడగు మట్టి (ప్రారంభమైనది దార్జిలింగును సామాను బలసంధికిని పోవుచున్న మీ ప్రదేశ ములనున్నది.

సిర్పిమహారాజుగారి ఔదార్యము

సిద్ధు జా. ౪:—రజరంగమునకున్న ఇండియన్ వైసకుల పోకగ్యము విమితమై 25000 రూపాయలకు సిర్పి మహారాజుగారిచ్చేద మనగా, రాజప్రతినిధి గారింతున కంగీకరించిరి.

పార్లమెంటు సభ

క్రొత్తమంత్రిలు చేసిన ప్రత్యేక తీర్మానములు

ఆస్త్రియాకు గుర్రుగినియట.

లండను జా. ౪:—క్రొత్తమంత్రిలు చేసిన పార్లమెంటు సభలో ప్రత్యేక తీర్మానములనుచేయుటకు తేదినప్పుడు, చూడయత్నాగ్రహించిన స్వాగతముయ్యబడినది. ఈ స్వాగతమును పొందినవారిలో ప్రధములు బోనారు లాగారు. వీరిని

జూచి ప్రజలు, సంతోషముతో కేకలువేసిరి. ఆస్త్రియా మంత్రిగారు దయచేసినప్పుడును ప్రజలీడ్లై తమ ఉత్సాహమును వెల్లడించిరి. వీరి బోనారులగారిప్రక్కను ఆసీనులైరి. మంత్రిగారు ప్రసంగించుచు నట్లు నెలవిచ్చి:—ఇటలీదేశము మిత్రమండలి వారితో చేరి యుద్ధమునకు దిగినందు కంతయు ఆభివందించుచున్నాను. ఇటలీదేశములో కక్షలు పోయి అందరు ఏకముగనుండుటకు ద్విజీవువా రెప్పుడును ముఖ్యముగ గోరుచున్నారు. మనకేనే లోక స్వాతంత్ర్యముకై ఇటలీ దేశపు యోధులు రజరంగమునకు దుమికి వారు. నేనలలో చేరవలసినదని ప్రజలను కోరితిమి. ప్రజలు తృప్తి కరముగ నేనలలో చేరుచున్నారు. దొరతనము వారు ముందే యే పద్ధతు లులంబించునది త్వరలో తెలియ చేయబడును. ఆమెరికా దొరతనమువారు, చీనా జపానుదేశముల సంద్ధిగూర్చి ఆరెండు దొరతనములవారికి నిదివరకే లేఖలకు వ్రాసి యున్నారగాన నాంగ్లదొరతనమువారి ప్రశ్నకుగూర్చి మరల నభిప్రాయ మిచ్చుటలనీక యరసరములేదు చీనాదేశములో శత్రుదేశస్వాపారమును తేమంద చేయుటకు చేయబడిన నూన సలకు గూర్చి నేను విరమలకు తెలుపబారి యుండలేదు. అది లార్డు రాబర్టునె లాగాను నడిచిరి.

మందుగనులను పెట్టునొక మందుగనివలన ముంచబడుట.

లండను, జూ. ౪:—వారిను, కానాబ్లాకాయను మందుగనులను వేమునాక ఈజయకు సుఖద్రుమ మొగలో మందుగనివలన మునిగిపోయినది. 2 ఉద్యోగులను 64 గురు నావికులను ఆంగ్లయుద్ధ నావ కాపాడింది తక్కినవారు దిరిగేగగా వారిని తునప్పులు పట్టుకొని యుండును.

న్యూసాలాండు యుద్ధము.

జర్మనీవారు తరుచుబడుట.

లండను జా. ౪:—ఇథియోపియా తెలియజేయుచున్నాడు:—యుద్ధశాకలు ఫిరంగులకు వేసిన తరువాత మేరి వ లేదని స్త్రీ మరులనుండి దిగిన సయని పులు స్పొరక్కుపోవనమీద పడి నొమ్మిచేసి పట్టుకొనిరి. జర్మనులు వెనుకకు తిరిమిచేయుటలేదు. తుపాకులు, మందుపానిగి పట్టుకొనబడినవి. పార్లమెంటు విస్మయం అక ఆయుధపుటోడ ధ్వంసముచేయబడినది. సైనికులు తిరుగ స్త్రీమరులో పెక్కి జనువుల యుగ వచ్చి ఒకనికొకరితోను దెబ్బకలిగినది.

ఇంగ్లీషువారి వర్తనముచెరువులకు

హంకాంగులో జర్మనులు చేసినవన్నాము.

లండను జూ. ౪:—తూర్పుదేశములందు ఇంగ్లీషు వారి వర్తకమేమియు సాగటందేమియును జర్మనుదొరతనమువారి ప్రోద్బలమున కొన్నివన్నాములు హంకాంగులో జరుగుట తెలియవచ్చెను విషయముగూర్చి, పార్లమెంటు ప్రజలసభలో బోనారుల గాటలు నడిచిరి. హంకాంగు లోనిట్టికదంతులకలిగియున్నవి. సేనిందుగూర్చిహంకాంగు గవర్నరుగారితో సత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నను ప్రస్తుతముతక్కిన కేమియునుచెప్పబడెను.

ఇటలీ బ్రిటిషుదేశము.

ఆరిక మేర్పాటులను చేసికొనుట.

లండను జూ. ౪:—ఆధికారశిల్ప ప్రకటించుచున్నాడు:—మేకెన్నా గారును ఇటలీదేశపు ఆర్థికమంత్రియు, డెబ్బుకు సంబంధించిన వ్యవహారములకు సంప్రదించుకొనిరి. ఉభయదేశములకు ఒకరికొకరు సాహాయ్యము చేసికొనుటకు నేర్పాటుచేసికొనిరి. నేనలుకు, నాకలుకు, పంపి సహాయము చేసికొనుటకు ఉభయ దేశములకు ఎట్లు అంగీకరించుకొనవో, అట్లే డెబ్బునిషయములను చేయుటకు నేర్పాటుచేసిరి.

న్యూయోర్కునపు వార్తలు.

ఒకపాతనగగాను:—ఎగ్నూరు మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో రాఫునాచారి (లేక గోపాచారి) మంచినదనడికై హామి తినికొనుటకు తోరుచు ఎగ్నూరు సయింక్స్పెక్టరు ఫిర్యాదు చేసినాడు. ముద్దయి ప్రాప్తమొనబడు. వీరిని కికింద్రాబాదు కాపురస్థలముట. వీరిని తెలిదండ్రులు కడలిచేసిపారట. అచ్చటచ్చట వంటలు చేయుచుండువావట. ఆయుధములందు

నిదివరకు చాలనేరములకేసి కేసువేయున్నాడు. ఇప్పుడు మరల పోయిన 12 తేదీని దాటుగా ముద్రులువేసికొని పాన్సు సేవనుకుబోయి తాను మద్రాసు అండు మహారాష్ట్రయుల్లె వారివద్ద గాన్తునానుట్లును, ఏనో హోద్యున్యాయములో సాక్ష్యమిచ్చుటకు వచ్చినట్లును, నేమనలారకుడు సరవో సంగడుని నేమనుమాన్తురి ఆశీర్వాద. మాన్తున వీరినివచ్చి మజిలీగదిలో నండుమరియె. అంత మరువాను బిల్లులూ గూర్చునూపర్వయింజనకూడ పాన్సు నేమనుకు వచ్చినందున వీరితో నానూపర్వయింజనకూడ నుండెను. ఇటులండగా నా నూపర్వయింజన ఎచ్చటికో వెళ్లగాచూచి, వారిగడియారమును గొనునుకతీసి దాచివేసెను.తరువాత ఆనూపర్వయింజన రయలు బండిరాగానే తొందరగా కోటునతీసికొనివెళ్లి, ఎగ్నూరు నేమనుకువెళ్లిన విమర్శల తనగడియారముకొరకు తమముకో సెను. వెంటనే రయలుదిగి వెళుకు పాన్సు నేమనుకునచ్చెను. ఈలోపుగా ముద్దయి నేమనుమాన్తురుతో నూపర్వయింజనది యేదై నాపోకే నామీదకవచ్చును. నేను ఆతనెత్తవ మతెర రులేను. నాకెందుకు" అని వెళ్లిపోయెను. ఈ నూపర్వయింజన నితో సేమాటలు చెప్పగనే, ఆతడు ఆనూమానపడి, ముద్దయికో ఆకు వెనుక నారంభించెను. ముద్దయి పెంట్లు నేమనుతోటలాయించు చుండగా బట్టుకొనబడెను. ముద్దయి నేరమును ఒప్పకొనెను. మేజిస్ట్రేటు ముద్దయిని 50 ల హామి యిచ్చు నను, మజిలీ 50 లకు బానిసు తెచ్చుకొనునగా, ముద్దయి హామీయగాని, బామీయగాని తెచ్చుకొనలేకపోయెను.

శిక్షింప కోసము:—కోయంబత్తూరు జిల్లాజడ్జి గారు విధించిన సుశిక్షకు శిక్షింపుచు గోరుచు బాధిష్ఠురుబల్లంపల్లి నరసింహుగారు పోగోల్లో కుట్లాటలయకు ఆకువారి తరపున వాదించెను. ముద్దయి మార్చి 1 క తేదీని పట్టుకాలు ఆను పిల్లదాని దోయకొనవలయునని దాని మేదకోనీ చంపినాడని ఫిర్యాదిలవాడను. ముద్దయి చంపగానెరనును చూచియుండలేదు; కానివచ్చు 17 వత్సరములు; సబు మేజిస్ట్రేటు వద్ద తననేరమును ఒప్పకొనినాడు. ఈఅంశములన్నిటిని వాలోచించి, ముద్దయి యజ్ఞానమున, వివాగతనబట్టి, సుశిక్షకు తప్పించి, దేశాంతరావాసశిక్షకు విధించినారు.

కుక్కపిల్లను దొంగిలించుట:—బాన్సిటపురు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో కాన్స్టేబులతో పనిచేయుచున్న ధర్మలింగ ముదలివై పాల్కుకాకుల బాన్సిటిపార్డు మెంటులో అసిస్టాంటు ఇన్స్పెక్టరుగానున్న హెచ్. జె. గానసుగారి కుక్కపిల్లను దొంగిలించినట్లు ఫిర్యాదు చేయబడినది.ఫిర్యాది కుక్క బట్టకు కుక్కను తినికొను పోవుచుండగా శరవనలి యున్నప్పుడు, ముద్దయి కుక్కను తినికొనిపోవనావట. ముద్దయి నేరమునని నమ్మి, రోయాపాటుల జరిమానావగాని, లేక రెండుమాసముల కఠినిశిక్షకుగాని పాన్సుకుజ గారలయననికొర్త వారుతిన్నవేసిరి.

ఆంధ్రదేశమునది సంస్కృతకావితోయము.

ద్రవిడదేశమునందున్న నాంధ్రదేశమునందు సంస్కృతరణము ప్రబలియున్నదని కొందరనుచున్నారు. దీనినిజను చేరి ఊచియాడగా ద్రవిడదేశమునందున్న నాంధ్రదేశమునందే చిన్నప్పుడు వెండ్లిమైక పిల్లవాడుగను ఆడుపిల్లలును చాల వింతయవులును హెచ్చుగానున్నాను. మరయుక విశేషమేమని ని: వివాహము చేయవలసినయను (11-12 సంవత్సరముల) వరకును ఆపియుంచబడిన పిల్లలు ద్రవిడదేశ మన నెందఱో కలరుగాని ఆంధ్రదేశమున లేనేలేదు. దీనిరూపు జనాభా తెక్కల యిథికాయు చాలయూ: హెచ్చరించుచున్నాను. తెలుగుజిల్లాలో మిక్కిలి పనితనముననే వెండ్లిమైకేయు నాచారము విస్తారముగన్నదని 1881-2 సంవత్సరమున జనాభావివేచనలో సరిహద్దు ప్రాకర్తుగానకు, ప్రాచుర్యు లాక ముకునేక రాష్ట్ర దానము చేయు నురాచారము తెలుగు దేశమున విస్తారముగ నుండువలననే యవట్టి స్త్రీలు మంచి స్థితిలో లేరని 1881-2 సంవత్సరమున ప్రాప్తమగుచు నుడిచిరి. (ఇండియా సామలు రిపోర్టు)

హిందూదేశ సేవకసంఘము

10వ సభ్యుని.

జూలై ౧౨వ తేదీన ఈసంఘముయొక్క ౧౦వ సభ్యుని గాన సంఘసభ్యులందరును భూవాసగమునకు వెళ్లెదరు. అధ్యక్షులగు శ్రీనివాసశాస్త్రి, గునినాథ అదినయు ముందుగా వచటికివెళ్లెదరు. గౌరవగూర్తు వెళ్లెదరని తెలియచున్నది.

కాంతి నికేతనము

తేజ

భూమి పాత పాత

ఈ పాత పాత దాక్తుల గర్వ రసేంద్రవాదాగోరి గారి వలన తెల్లపడెను. భూమి పాత పాత బరదాక్షకు 82 మైళ్ల మాయమును కూర్చు 99 మైళ్లదూరమును చేస్తుంది. ఇది కేవలము ప్రదర్శించిన పట్టణము. ఇది పాత పాత ప్రేమను దీప్తము మున్నుల కోర్కెగూడ నున్నది. క్రైస్తవ పాత పాత గూడ కొంత పట్టణమునున్నది. భూమి పాత పాత కాంతి నికేతనము 2 మైళ్ల దూరమును చేస్తుంది. పట్టణమునుండి యిచ్చికి మంచిరొడ్డు చేరువడినది. కాంతి నికేతనము చాలా మనోహరముగా నుండును. దారి చుట్టును కల ప్రదేశ మంతయును చెట్లును చెలమయిన గూడ తేలి మధ్యభూమి. ఆశ్రమమున 40 ఏండ్ల క్రితము రసేంద్రవాద మహాశివ జనకుల మహర్షి దేశేంద్రవాదాగోరి గారు మొట్టమొదట వాటిండిరి. అది ఇప్పుడు చక్కని కృత్తులై యాశ్రమములకు నీడవోసంగి నేమియు చేస్తుంది. సంసారమును పరిత్యజించి జీవితమును కాంతి యంతము గడుపవలెనని కృత్తులకు భక్తులకును వివాహ యోగ్యులుగనుండుటకు మహర్షి ఆయాశ్రమమును మొదట సంకల్పించిరి. మహర్షి యాశ్రమ ఆయాశ్రమమున కధిపతిగా దేవతగా నున్నది. కాంతిముగనుండు నొకతావున నొక చెట్టునుండును. ఆ చెట్టు నుండుచున్న నొక చలువరాతితిన్నె గలదు. దానికెదుట మరొక చలువ రాతి పలక వైచి "కాంతికిన మద్దెక్కె" అని గీర్వాణభాషయందును మరి యొక పలకవైచి వంగ భాషయందు "నీడ వాడనమునకు సోపు ప్రదాతృ. నామానమునకు మహావాసం మిచ్చువాడవు. నామాత్యకు నిశ్చలకాంతమును కలిగించువాడవు" అనియు వ్రాయబడి యున్నది. మహర్షి దేశేంద్రవాదాగోరి గారు సనమున గూర్చుండి యుండెడివారు. దీని కట్టెటట దాముకగిరి కిభరములు కనబడుచుండును. ఈ యానరణమునకు భవనము లలో ముఖ్యమైనవి రెండుగలవు. అతిభగవంతు, వీరిలో నొక్కటి. మహర్షి గూడ తన జీవితకాలమున నీ భగవంతుని నిరసించుచుండెను. ఈ భగవంతుని నిరసించునా రీతిలకు నవలం బించుటలేదు.

- 1. దేవుని పూజంపుము.
- 2. ఏమతమును నిరసించుము.
- 3. భగవంతునకు సదాచారమునకును విరుద్ధములగు నట్టి కార్యములను చేయకుము.
- 4. సాకారప్రాణైశ్వరుని చేరుకము.

మనవియే విధము.

రెండవభగవంతు బ్రహ్మయందెరుము. వీరిలో భూతలమున చలువగాళ్లు పరుపబడినవి. అద్దములే గొడవగా నమర్చబడినవి ప్రతి ఆదివారమునక బుధవారమునకు తులసిదేవుని బ్రహ్మ పాపన జరుగును. తపాలకచ్చేరి కాంతినికేతనముననున్నది. దీని కన్నిటిన్నె విభాగితమైంది "బ్రహ్మ విద్యాలయము" దీనినే భూమి పాత పాత యని సాధారణముగ పిలిచెదరు. 1911 వ సంవత్సరము జనవరి నెలలో నీ పాత పాత ఏర్పడుచున్నది. దీనికి భగవంతుని సమీపమున నేమియులేదు. మహర్షి దేశేంద్ర వాదాగోరి గారి సొత్తు వలన ను మహాకవిరసేంద్రవాద టాగూరుగారి గ్రంథములవలన నున్న నాదాయమే దీనికి మూలాధారము మహా కవికి నోదీలు దొరగాఁ పేరు నొసగ బడిన బహుమాన సంధర్మమున లభించిన విత్తమంతయును గూడ మహా కవి ఈ పాత పాతకే యొసంగెను. ఈ పాత పాత కొద్ది మంది పరిపాలక సంఘసభ్యులు కలరుగాని ప్రధానముగా భారమును మహాకవియే వహించుచున్నారు. ఈ పాత పాతలో విద్యార్థులు, గ్రంథముండియును సాధ్యములు గల గ్రంథములును, వెనుక నేను మాచిన పుస్తకముండి ఇప్పుడు విద్యార్థుల సంఖ్యయు మహాకవిల సంఖ్యయు గూడ చాలా పెద్దదియై వివిధముల సాధ్యములలో నిద్రలు ఇండ్లందులో విద్యార్థులను చేసి వర్చి. ఉరుగు కట్టపేక్ష నిచ్చిరి మహాకవిగూడ కొన్ని విషయములు బోధించుచుండెను. భీమిని కెయింటునో నెఫ్ కరాలలో వెనుక నుపాధ్యాయులుగా ఆంధ్రముగాగూడ మహాకవికి సహాయులుగా నున్నారు. ఈ పాత పాతలో చాలమంది దేవయాత్రకు వలయుంతల స్వల్ప వేతనములను మాత్రమే పుచ్చుకొని పనిచేయుచున్నారు విద్యార్థులలో నిద్రలు మహారాష్ట్రీయ, నేపాలీ దేశముల నొకకడ నేనుమాచితిని. ఇంగ్లాండు

దేశమున విద్యార్థులనుంచినచి. ఈ పాత పాతలో నేనచేయుట కొక బహుదేవీ యుండును బాబుదంగిరెందుటనే నెలనిని పంప నిచ్చుచుంది. నిన్ను బాతులబాతులను రివ్యంతరముగ నీ పాత పాతలో చేర్చుకొందురు. తక్కినవాటిలో పాటు వారినిగూడ నెలని మెలంగ నిచ్చెదరు. నెండ్లియైన వాళ్లును చేర్చు కొనకు. విద్యార్థులు బ్రహ్మచర్యమును జరుపవలెను. వారు చాపలవై పరుండెదరు. మిక్కిలి సాయములగు బట్టలను కట్టుకొందురు. నేలగూర్చుండియే భుజించెదరు. వారు బాహ్యసేను కేగి కాల్య కృత్యములను నిర్వర్తించి నూతికడ స్నానము చేసెదరు. వారిలో గౌరవాగౌరవములు భవిష్యత్ భేదములు కృత్రిమాలంకారములను లేనలేవు. ప్రకృతి కాంతి యొత్పించుననే, లాలితులై వారు వెంటబడుచున్నారట. నవాబ్ క్రియే యగును. విజ్ఞాన కెలుల దుంచిన నలులారా చరించును. మనోవ్యభిలము కలిగించు నిబంధనలను కట్టకులనులేవు. కొందరు బాబుల చెట్టుకు మందురు. కొందరు య్యలలగుచుండురు. కొందరు విత్తములను చల్లుచుండురు. కొందరు గీతములను పాడుచుండురు. వేయేల వా యాశ్రమవా తావరణముగాన మిలిత మైయున్నది. గానము చేయువారలకు తనలేదు. విద్యార్థులు మహాదేశములను వివిధకాలములకు చూచుకొని విద్యాగోష్ఠి కలిపెదరువచ్చి ప్రతిబంధముకలిగినపు డామాత్రము మందిరములలో కరిగిన సారాలలో గోష్ఠి కలిపెదరు విద్యార్థులు కంబళులవై గూర్చుండురు ఉపాధ్యాయులు లాసనములవై గూర్చుండియోతేక నిలువబడియో బోధించెదరు. ఈ రీతిగా విద్యాగోష్ఠి యుండునును సాయంతనమునను బహిరంగ ప్రదేశమునందే జరుగును ఉదయము 10 గంటలు మొదలు మధ్యాహ్నము 2 గంటలవరకును పాతములజరుగవు. ఆ కాలమున విద్యార్థులను వారోగ్యకరమైనను మహాపట్టణము లలో నాకాలమున నే చురువుచే చెప్పనగుచు యచట నాకాలమున వికాంతియొసంగెదరు. నెలపుడినములలో గురుభిక్షులందరును కలసి చరిత్రాత్మకములు మున్నగుముఖ్య ప్రదేశములను చూడబోవుచుండురు. విద్యుత కంక్ష భాషయందే నేర్చుబడును. ఈ పాత పాతలో చదివినవిద్యార్థులు కొందరు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారి మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు వెళ్ళి కృతార్థులై. తరగతుల విభజనము, అధ్యసించి విషయ సామాన్యములపట్టి చేసెదరు. అనంతరమైచో నొకబాటును వాబ్బయమునొక తరగతివారిలోడను గణితమును మరియొకతరగతి వారిలోడను కలసియభ్యసించును. తరగతి లోను త్తమవిద్యార్థి వామమును బట్టితరగతి వామమేర్పడును పరసీయగ్రంథ సిద్ధాంత సంఘమున్నది. ప్రతిసంవత్సరమును పాధ్యాయులందరును కలసి ప్రధానోపాధ్యాయునియొ జెంతుగాన ప్రత్యుపాధ్యాయుడును కొంత కాలము ప్రధానోపాధ్యాయుడగుటకర కాళముకలగు క్రొత్తగా ప్రధానోపాధ్యాయుడైయును బడసి యుపాధ్యాయుని కదివర కాపనిని చేసిన వారందరును పరిపాలనా విషయమున సహాయ మొనరింతురు. వత్తుమున కొకసారి సభజరుగును. అనంతరపాధ్యాయులు విద్యార్థులు గూడ వచ్చెదరుగాని. విద్యార్థులలోనుండియే యభ్యుక్తునిని యొ జెంచెదరు దానివలన విద్యార్థులకు ప్రజాసేవా భవము బాగుగా లభించును. ఈ సభలలో రాజకీయ విషయములు పూర్తిగా నిషేధించబడును విద్యార్థులలో నొకపరిపాలకసంఘము కలదు. లోపములు జరిగినచో, సీసంఘమునకు తెలిపబడును నిందితుడు మరియొకవిద్యార్థిని తనవత్తును వాదించుటకు నియమింపవచ్చును ఈసంఘమువారి తీర్మానము నల్లంఘము వారుబంధించుకొని సామాన్యముగ నిలువండును బ్రహ్మవిద్యాలయమును 2 దినములలో 10 దినములలోతుడుచుట కపరాధమునబట్టి యితనికి శిక్షవిధింపబడును. ప్రతిబాటుకును నెలకు రు 100 ఇవ్వవలెను. బాబుల ప్రతినిధులు సాయం కాలము కాలిబాటియట నాడెదరు. పాత పాతలచేరియున్న గోశాలలందీ వారికేపూట కాపుటల పప్పుడే పిలిచినపాటవచ్చును. విద్యార్థులందరు వారోగ్యతంతులుగ నెయున్నారు వారు మాంససాగులను వికాసవదలులుగా నున్నారు. అయినను అనంతరమున కాకస్మిక వ్యాధులకు చికిత్స చేయుటకలదు వైద్య కాలగలదు.

ఈ పాత పాత స్వేచ్ఛరచినవారు బ్రహ్మగమజ మతము వారు. బ్రహ్మ సామాజికములు వాటి యంతన గోళ్ళయిరి. వీరికి పురాతన హిందూ మత గ్రంథములయందు కన్న క్రైస్తవ మతగ్రంథములను దభిమానము మెండువాడు అంగ్లేయులవలె బట్టలను ధరించుటకును ఆహార పదార్థములను భుజించుటకును, కోరెదరుగాని భారతీయవిధానములు వారికి చింపవు అను వదంతుల యాశ్చర్యమునకేగి

మాచినవారికి కేవలము కల్పితములని తోచకమానవు ఈ పాత పాతలోని విద్యార్థులు మున్నగువారందరను నంగక్షేయియై యెనను వాచ్యమాంసమును తుట్టరు సరిగదా. కేవలముగూడ దిగు. భోవతిని యుత్తరీయమును భరింతురు. పాదరక్షలను భరింపరు, వారందరును పొగిద్దుకనే స్నానముచేసెదరు. ఉదయమున సాయంతనమున వారందరును వికాలస్థులను నా నీనులై యుపనిషద్వ్యాక్యములలో భగవత్పార్థిరస మొనరింతురు. నమస్కరించుటయే వారియాచారము. గృంథాలయమున బాబులకు పయం క్రములగు సంస్కృతాంగ్ల కంక్ష భాషా గ్రంథము లనేకములుగలవు. సమీపగ్రామమున నొక నిమ్మజాతి రాత్రి పాత పాతలకు వీరవర్చరచిరి. కంతుల ప్రకార మాశ్రమములలోని విద్యార్థులూ పాత పాత కేగి నిమ్మజాతి బాబులకు విద్య చేర్చుచుండురు. 1918లో నేని పాత పాతలను వాచి లోతుల కీర్తనా లాచరిత్రమును సంగ్రహముగ విరించుట కొర కెలుల. వానికి. మూర్ఖదేశమున గూర్చియు కాంతినికేతనమును గూర్చియు మహా కవి వ్రాసిన గీతములు పాడుచు "జయహో" భారతమాస్య విధాతా" యని స్మరించుచు వారందరును పారవశ్యమున జొర్రుచుండునని లీడరు ప్రతికాకరు వ్రాసిరి.

గోఖలే స్మరణ చిహ్న నిధి:— మూడవ పట్టిక చందాదారులవలన కలెవిగ్రహముగ రు 468 లును హిందూదేశ సేవక సంఘమునకు రు 977 లును వసూలైనవి.

బొమ్మ నుందరీ బొమ్మగారికి కెయిసరిహిందు వెండిపతకము:— ఈ విషయమున సర్ వారాముజువంద్రా వర్మగారు గారి కుమార్తె. ఎస్. సిరుకుం వెనికి చేరినదల్త్రే యనియారుగారి భార్యయని తెలియుచున్నది.

కొడుకు మీద తల్లి కేసు చేయుట:— కలకత్తాలో ఆర్. ఎమ్. జే. బానూసు దొరసాని వసించుగడికామె కుమారుడు జే. ఎం. బానూసు వాళ్ళు జేసి ఆ మెనాగడిలోనికి వెళ్ళకుండచేసినందున నామెకుమారునిమీద 4 వ తేదీకుక్త వారమునాడు కేసు చేసినది. ఈ మె కుమారుడు కన్నాడిప్పుడు కా-క-ల-సి-న-సా-మి-య్య-చు-ం-డు-ట-కలదు అతడు దుస్సహవాసము ప్రారంభించి చేసినదతనడచున్నాడని ఆ మెకు తెలిసి ఆ సామ్యునియ్యట మాని చేసినది. అందువైస తదా మెగడికెతాళము చేసెను. అతడట్టి దుంగగములను చేయుటకడ నిరోధింపవలెనని యామి కొంగా న్యాయాధిపతి యట్టుత్తరవు చేసెను.

కార్మికలు ప్రభువుగారి యుదారభావము

జ్ఞా సేంద్ర చంద్రముజ్జూరను నడవోక, డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారి కుమారుడు. ఇతనికి స్వీధవాస కక్ష విధింపబడినది. ఇతడు క్యాబుచ్చుసంబంధముగ కోర్టుకులన బాధపడుచున్నాడు. ఇతని సేదనడిట్టి వ్యాధిభరితనే చని పోయెను. అతనికి జరిచర్యచేయుటలో నావాగ్ని ఇతనికిగూడ పోకినది. దీనివలననే ఇతనిని ఎం ఎస్ చక్రకు వెళ్ళియ్యలేదు. మే నెల 1 వ తేదీనుండి గోపాలచంద్రులపట్టి గారు బిధాను రాయగారు అను స్వర్ణ సుప్రసిద్ధ వైద్యులతో కి చికిత్సచేయుచున్నారు అగష్ట నెలాఖరువరకును చికిత్సజరుగవలెను. ఇతని కేసున గొంధిలో నడరాధాక్షేపణ కాఖనారి గ్రంథములొ మైముగించు ఆరు కీలన సమితిలో నితడు సభ్యులుగా నున్నాడను కారణమున నమోదుచేయబడినది. అది మొదలు వారి తీరి నొక కంటకరి పెట్టుచున్నార గాని ఇతని మీద నెట్టికేసునులేలేదు. ఇతడు క్రైస్తవ్యులుగారికి విన్నవించుకొ నెను. గవర్నరు గారి యుత్తరవు రాక పూర్వ మే ఇతడు నిర్ణీత స్థలమునకు వెళ్ళవలసిన గడువువచ్చుటచే నేతడు వెళ్ళెను అతనిని కక్షకు మే స్వర్ణహమున కంపునదియొ దయాశీలుగు కార్మికలు ప్రభువుగా రాజ్ఞాపించి ప్రజల చేరుట పొత్తులెరి.

మంచితరుణము

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

రెవ సావత్సరాది సంచిక తయారైనది. 10000 పుస్తకములు బయిండునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ప్రచురమునకు ప్రకటనముల బంపగోరినవా డింకను యాలస్యముచేయరాదు వెంటనే వ్రాయును.

(చకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

Mr. Churchill on the Situation.

His Speech at Dundee.

The Navy Increasing by Leaps and Bounds.

LONDON, June 6.

Mr. Churchill, speaking at Dundee, said he was sent to the Admiralty about the time of the Agadir crisis with the express duty of putting the fleet into a state of instant and constant readiness for war in case we were attacked by Germany. He said the strength of the Navy was growing by leaps and bounds in all classes of warships. Everything was in perfect order, and through the seas of the world no hostile flag was shown (loud cheers).

Cordial Reference to Mr. Balfour.

Mr. Churchill emphasised with great pleasure that Mr. Balfour had gone to the Admiralty, and that he would do everything loyally to support him.

The Struggle in the Dardanelles.

The struggle in the Dardanelles would be a heavy one, but victory would make amends for all. The Fleet you are employing there is your ship us fleet, and the losses of ships, therefore, so long as precious lives are saved, must not be exaggerated.

A Defence of Lord Kitchener.

The military operations will also be costly, but Lord Kitchener did not embark on this operation without the most careful consideration. His critics are presumptuous. These losses are also leading to a great prize. We are within a few miles of a victory such as this war has not yet seen and which will repay all the losses.

The Situation Encouraging.

The situation did not justify anything but much encouragement. Britain's part in the war in only ten months was magnificent.

Lord Haldane's Warning.

Mr. Churchill paid a tribute to Lord Haldane, denouncing the newspaper attacks on leaders, which ought not to be allowed. "Lord Haldane from his knowledge of the Germans warned us to be on our guard against the dangerous side of Germany's nature."

No Need for Compulsion.

Mr. Churchill affirmed that he saw no necessity for compulsion for the army, though on a different footing the whole nation must be organised and mobilised.

The Nation's Message to the Government.

Mr. Churchill said what the nation expected from the National Government was action. The message he would take back to the Government was "Act with faith and courage. Trust the people. They have never failed you yet."

Compulsion not Necessary.

The State in the hour of supreme need had absolute power over all subjects. If compulsion were necessary to win the war he would support it but it was not necessary. "Such is the character of the people that the only places which never lack volunteers are the bloody trenches of France and Flanders." But the service at home to keep the fighting men supplied was on a different footing. Peace would be impossible in Europe till German militarism was so shattered that it was unable in any way to resist the will of the conquering powers. Therefore the whole nation must be organised and mobilised. The Government must assert such control that everyone would do his or her share as the grand reserve of the allied cause. We must advance as one man. Britain's united might hurled into the conflict would be irresistible.

Airship shot at Evers Bombarded by one British Airship.

LONDON, June 7.

The Admiralty announces that early this morning eight Lieutenants J. P. Wilson and J. S. Mills dropped bombs on the airship shot at Evers northward of Brussels. The shot was observed to be in flames. It is not known whether any zeppelin was inside but flames reached to a great height. Both the pilots returned safely. At three in the morning eight sub-lieutenant R. Wilmshurst attacked a zeppelin between Ghent and Brussels at a height of six thousand feet. He dropped six bombs and the zeppelin exploded and fell to the ground and burned for a considerable time. The force of the explosion caused the monoplane to turn turtle. The pilot succeeded in righting the machine. He had to make a forced landing in the enemy's country but was able to restart his engine and returned safely.

Zeppelin Raid on the East-Coast.

LONDON, June 7.

The Admiralty announces that a zeppelin visited the east-coast last night and incendiary and explosive bombs were dropped. They caused two fires and resulted in five deaths. Forty persons were injured.

Trawlers Torpedoed.

LONDON, June 7.

Seventeen trawlers and a sugar ship have been torpedoed during the week-end. The crews were saved.

TELEGRAMS.

The Cotton Situation.

LONDON, June 7.

An interview between Sir George Askwith and the card-room workers has opened. There is a promising prospect that the cotton lockout will be averted. Several sections of the cotton industry held meetings on Saturday to discuss the situation and at each hopeful feeling prevailed.

FRANCE.

Battle at Arras.

LONDON, June 7.

The battle at Arras continues favourable to the French troops. The communique speaks of an artillery duel last night of extreme intensity. The Germans counter-attacked against the Souchez refinery but were defeated by the French artillery. Another counter-attack northward of Labyrinth was repulsed by the infantry. The French made new progress particularly in Labyrinth and at Lorette. We also made a night attack at Haruterne and captured two successive lines of trenches on the front of 1200 metres taking prisoners and some quickfiring. The Germans counter-attacked last night northward of Aisne but the French despite violent conflicts kept all their gains.

RUSSIA.

Naval Affairs in the Baltic.

LONDON, June 6.

PETROGRAD.—It is officially announced that a strong German Fleet appeared in the middle Baltic and exchanged shots with Russian warships near the Gulf of Riga.

Naval Battle in the Baltic.

LONDON, June 7.

PETROGRAD.—Russian submarines reported the approach of German destroyers preceding battleships in the Gulf of Riga. The Germans retired on the advance of the Russian fleet and afterwards the German hydroplanes made an entirely abortive attack being driven off by the Russian artillery. The German fleet again approached the Russian shores yesterday. It was attacked by submarines and the Russians also successfully laid mines on the route of the enemy. Three German warships are known to have been sunk or damaged. One enemy submarine sank the transport Yenissei. Thirty-two were saved.

STOCKHOLM.—The battle in the Baltic lasted six hours. The firing of twenty shots was heard every minute for a long time.

TURKEY.

Operations in Gallipoli.

Capture of Turkish Trenches and Prisoners.

LONDON, June 6.

The Press Bureau reports that a general attack was made on the Turkish trenches in the Southern area of Gallipoli Peninsula on Friday morning and a second attack on Friday night. The attacks resulted in an advance of five hundred yards, including two lines of Turkish trenches along a front of nearly three miles. Four hundred prisoners were captured. We are now consolidating the new positions and strengthening the line.

French Official Account.

An official message issued in Paris, referring to the same operations says:—The Allies on Friday attacked the entire front with the object of taking certain points d'appui. The British centre occupied two lines of Turkish trenches over a front of four hundred metres, while the first French division captured the first line. The enemy's losses were very heavy, and hundreds of prisoners were taken, including some German sailors.

Our artillery held that of the enemy during the whole engagement. Two Turkish counter-attacks at night were easily repulsed.

GREECE.

The King of Greece.

Reason for the Operation.

LONDON, June 6.

ATHENS.—The removal of a portion of the King's rib was to allow of the exit of pus following on pleurisy.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

Fighting in Galicia.

SIMLA, June 8.

The following telegram has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State dated the 3th June:—In northern Galicia the Russians continue driving back the Germans who are in disorderly retreat, the Russians having gained further successes on the left bank of the lower San. Though the enemy on the right bank continued the attack on the valley of Wisznia the result of it is still undecided. Between Przemyśl and the Dnieper in the region of Krudience about 20 miles south east of Przemyśl the Russians again drove back the enemy inflicting enormous losses. Between the rivers Tisza and Stryj the Russians fell back on the Dnieper bridge head.

Russia Suffers for Want of Munitions.

The "Daily Telegraph's" Petrograd correspondent reports that it is stated in authoritative quarters that the ports have been reduced by the Russians to shapeless ruins, guns removed, bridges over the San blown up, rail-

TELEGRAMS.

road destroyed and all military stores which could not be removed also destroyed. The re-capture of Przemyśl is regarded as a blow to the Russians but in no sense a decisive event and the vast battle already waging for weeks may be continued for weeks more before yielding a decisive issue. The main cause of the Russian set-back is recognised to be want of munitions.

Sir J. French's Report.

Sir John French reports that the fighting during the last few days is mainly confined to ordinary engagements north east of Givency. We expelled the enemy from the trenches on the front of Vernex. The French progressed towards Souchez.

The Italian Offensive.

The Italians occupied two more positions in advance towards Rovereto in Trentino and have seriously damaged the Austrian forts. In the middle of Isonzo the Italian offensive met with great difficulties from the nature of the ground and formidable entrenchments occupied by numerous Austrian forces. The fighting lasted all day and the Italians are in possession of the summit and slopes northeast of Tolmino on the left bank of the Isonzo.

The Premier at the Front.

Mr. Asquith spent four days at the British front visiting most interesting sections, our line including that held by the Indian troops and was everywhere received with the greatest enthusiasm. He also conferred at British headquarters with General Joffre and the French War Minister.

The Munitions Minister's Tour.

Mr. Lloyd George yesterday visited Liverpool to discuss how best to augment the output of munitions. He said the situation was as grave as this country had been ever confronted with. He never doubted where victory would rest but it would come sooner by recognising the difficulties. We want specially help of those who can contribute to increase munitions. His intention was to use as much as possible the business brain of the community and he wanted to suspend during the war not only Trade Union Regulations but some Government Regulations too.

Little Damage from Airships.

On the night of the 4th June hostile airships visited the south and east coast of England. Little or no damage was done.

The Dardanelles Blockade.

It is announced for general information that a blockade has been established on the Asia Minor coast from the north of the 3rd June 1915. The entrance to the Dardanelles and Samos Strait are included in the area which extends from latitude 37 degrees 35 minutes north to 40 degrees 35 minutes north.

A Maharajah's Generous Offer.

SIMLA, June 7.

The Maharaja of Sirchi has very generously offered Rs. 25,000 for provision of comforts for Indian troops on active service. The offer has been gratefully accepted by H. E. the Viceroy.

CALCUTTA.

Suit for Wrongful Dismissal.

CALCUTTA, June 7.

At the High Court, to-day, Justice Inam delivered judgment in the suit brought by Alexander Gaur against the Baranagore Pure Factory Co. to recover Rs. 3,163 as damages for wrongful dismissal. The plaintiff was engaged by the defendant Company in August 1910 as their factory mechanic for four years. He was to get as his salary Rs. 2,500 for the first year, Rs. 2,750 for second, and Rs. 3,000 for third and fourth years, of which Rs. 100 per month was to be paid at home. Out of the wages, defendant company retained Rs. 600 as a deposit and security. Plaintiff worked till 5th November 1913, when he left for his home in Scotland. He came out to India again on the 17th March and was dismissed on 18th June 1914. His Lordship held that the impetuous request of the plaintiff for passage money after an altercation with the Manager of the defendant Co. was responsible for the dismissal. The claim for damages was disallowed, but the plaintiff was given a decree of Rs. 1,500 including Rs. 1,000 costs and Rs. 500 deposit money.

An Interesting Suit.

Arising out of an Endowment to Calcutta University

CALCUTTA, June 7.

Justices Inam and Greaves will preside over a special bench at the High Court, which will sit from the 21st instant, to hear the original suit which arose out of Sir Taraka Nath Palit's endowment of about fifteen lakhs of rupees to the Calcutta University for scientific and technical education. After the death of Sir Taraka Nath, one of his sons, Mr. J. Palit, Barrister, filed the present suit to have the endowment declared void, making the University and his brother L. Palit I. C. S., retired, defendants. By consent of the parties the suit will be heard by two Judges, so that an appeal, if any, will lie direct to the Privy Council.

A Case of Stabbing.

On Board the S. S. "Lanka."

CALCUTTA, June 7.

While the S. S. "Lanka" which arrived in Port yesterday from Rangoon, was on its outward voyage and just as it passed out of the Irrawaddy river, a Mahomedan passenger appears to have got into an altercation with two Sikh passengers on board, named Gujar and Dhillip Singh, during the course of which he stabbed them both rather severely with a large clasp knife. The accused was arrested by the ship's crew and made over to the port Police on arrival in Calcutta. There were on board 36 Sikhs who were returning to the Punjab after having spent some years in Penang. The accused will be placed on his trial in due course.

TELEGRAMS.

A Police Officer Saved from the Gallows.
Commutation of Sentence.

CALCUTTA, June 8. The Governor of Bengal has commuted the death sentence passed on Dwijendra Chunder Mukherjee to transportation for life. Dwijendra was a police officer in Criminal Intelligence Department and was posted to Senhati to watch political suspects.

While there he was charged with shooting dead a Brahmin girl and was sentenced to death by the Sessions Judge of Khulna. After the High Court had confirmed death sentence Dwijendra's wife submitted a memorial to the Governor for clemency which was granted.

A Teacher Arrested for Political Dacoity.

CALCUTTA, June 8. In connection with the Khalipur political dacoity in the Pabna district Herendra Chunder Chakravarti, a teacher of Calcutta Academy, was arrested on Saturday. An application for bail was moved on his behalf but the Magistrate refused the application.

Suspending of Train Service Between Badarpur and Lunding Temporarily.

CHITTAGONG, June 7. Owing to the slips on the hill section of the A. B. Railway due to heavy rain the service between Badarpur and Lunding is temporarily suspended. All coaching traffic to and from Assam must pass via Gauhati.

BOMBAY.

The Mail Steamer.

BOMBAY, June 7. THE P. and O. steamer "Kaiser-I-Hind" is expected to arrive in Bombay Harbour at 6 A.M. on Friday next, the 11th instant, with the English mails of the 22nd ultimo. The steamer "Caledonia," which left Bombay on the 15th ultimo, arrived in London on Sunday, the 26th instant—all well.

PUNJAB.

The Lahore Case.

LAHORE, June 7. THE "Civil and Military Gazette" understands that the hearing of the Lahore Conspiracy case is not expected to be concluded before the end of July at the earliest.

The Dagri Case.

MULIAN, June 7. In the Dagri case the special Tribunal to-day sentenced nine accused to five years rigorous imprisonment each, the rest being acquitted.

UNITED PROVINCES.

CONTEMPLATED AIR RAID ON LONDON.
Why German Reply to America Delayed.

LONDON, June 5. The opinion is expressed in New York that Germany's attempt to delay giving a definite reply to the American note is connected with reported German plans for a simultaneous attack on England by air and sea. According to the report it is proposed to send three fleets, each consisting of a zeppelin with four aeroplanes, to raid the south coast, Thames estuary and Norfolk, finally concentrating at London. The reply is to depend on the result of the raid.

The President's Note Delayed.
Owing to Indisposition.

LONDON, June 7. WASHINGTON.—President Wilson's indisposition has prevented the completion of his note to Germany. Its publication is not now expected before Wednesday. Extraordinary precautions will be taken to ensure its textual accuracy before delivery in Berlin.

SIND.

The Government Wheat Exporting Policy.
Interfering with the Whole Importing Interests of India.

KARACHI, June 7. Whilst the Government started off their wheat business by an assurance that they would interfere as little as possible with the existing interests they have in practice under the impulse of a grasping spirit which endeavours to save a penny here and a penny there displaced or interfered with wheat merchants, freight brokers, ship agents, exporters of parcels, exchange brokers, exchange banks and the whole of the importing interests of India.

A Press Communique issued from Simla on the 24th ultimo implied that the Government have acted in this way to avoid cost to the taxpayer. This defence cannot be allowed to pass unchallenged the practical outcome of the Government's actions will be not to save the taxpayer but to add a few thousand pounds of additional profits at the expense of the British commercial interests to the several millions sterling of profit which are already assured to the Government by a continuance on the present state of the wheat export scheme unless the Government use some of these profits to recompense the classes and individuals suffering from the action of the administration promised by Lord Crewe, but the question then arises why inflict unne-

TELEGRAMS.

sary suffering simply to recompense the sufferings at some indefinite date hereafter. Why not carry on the state wheat export business by the aid of the existing wheat exporting machinery as promised in the beginning. The "Sind Gazette" says that there is a feeling that the Government have introduced a Marwadi or grasping spirit into their handling of some of the details of the wheat export problem.

Weather Report.

SIMLA, June 7. Rainfall occurred chiefly in Assam and Bengal. There has been a few falls in Burma, Mussoorie Hills, and South Peninsula. Chief amounts are:—Rangoon 1 1/2 Cherrapunji 19. Silchar 5, Tezpur 2, Gauhati and Bogra 1 1/2, Burdwan 2, Narayanganj 1, Nagpur a half, Mysore 4. There has been no development of the conditions over south Arabian Sea.

FORECAST:—No great change. EARTHQUAKE REPORT:—A shock probably of moderate intensity at its origin about twelve thousand miles away was recorded by Simla Seismograph at three hours nineteen minutes this morning.

Weather Report.

SIMLA, June 8. There has been slight increase of rainfall in the Peninsula. Rainfall has continued in Burma coast, Assam and Bengal. The Principal amounts are:—Cherrapunji five inches, silchar one and half, Narayanganj three, Barisal and Balasore one, Bellary three and Waltair one. FORECAST:—Further increase of rainfall in the Peninsula.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

NOTABLE INCIDENTS IN PARLIAMENT.
New Minister's Reply.

LONDON, June 7. There were notable incidents in the House of Commons to-day when the new Ministers rose to reply to questions. They were given hearty reception. Among the first was Mr. Bonar Law who was warmly cheered. The enthusiasm was renewed when Mr. Asquith entered the House and sat beside Mr. Bonar Law. The Premier eloquently welcomed the accession of Italy to the cause of the Allies. Great Britain had always watched the formation of United Italy with the keenest sympathy and most ardent hopes. Now her gallant soldiers and sailors were our comrades in the struggle for the liberties of the world.

Asked whether it was intended to reply on the present recruiting facilities Mr. Asquith stated that response to the last appeal had been satisfactory and a full announcement of the Government's policy would be made shortly.

Lord Robert Cecil said that he was aware that the American Government had made communication to the Japanese Government on the subject of the Chino-Japanese treaty and the further expression of views of the British Government on this question was unnecessary. Lord R. Cecil said he was not yet in a position to make any statement respecting the suggested prohibition of enemy trading in China.

A Minelayer Mined and Lost.

LONDON, June 8. PARIS:—The Minelayer "Casablanca" has been mined at the entrance to the Aegean. A British destroyer picked up two officers and 64 of the crew. It is possible that others may have reached the coast and been captured by the Turks.

Subversion of British Trade.

German Plot in Hong Kong.

LONDON, June 8. Replying to a question regarding the discovery in Hong Kong of plans supported by German Government for the complete subversion of British trade in the far East Mr. Bonar Law said in the Commons that the reports to this effect had been current in Hong Kong. He added, "I have been in communication with the Governor and had better say nothing more at present."

Financial Proposals Discussed.

Italy and Britain.

LONDON, June 7. It is officially announced that Mr. McKenna and the Italian Finance Minister discussed proposals for financial co-operation and the conference disclosed complete agreement between the two Governments and their resolution to co-operate in the use of financial resources in the same ungrudging spirit as the naval and military forces.

A Successful Naval Bombardment.

LONDON, June 7. It is officially announced that on May 30th after the naval bombardment a landing party stormed Sphinxhausen, (Lake Nyasa), and the Germans were driven out with loss. Rifles, ammunition, and stores were captured and the armed steamer "Hermann Von Wissmann" was destroyed. The troops re-embarked successfully. Only one was wounded.

LONDON, June 8. The exports show an increase of £ 12,545,676 and imports decrease of £ 84,32,198. Increases among imports include food drink and tobacco 81,16,627, raw cotton £ 27,37,507, and wool 23,761,86. Decreases in exports include manufactured cotton 22,209,25.

యందు పర్యవసానములు.

ఒక చిత్రాభిప్రాయము

న్యాయాధ్యక్షుల పట్టణమునందు "కామెన్సు ఆండు ఫ్రెనాన్సు" అను పత్రికకు సదిపతియగు క్లయ్మోన్ హెచ్. మ్రేసు అను నాతడు ఒక సందర్శనములో జెప్పిన యభిప్రాయములు, "న్యాయాధ్యక్షుల వరల్డు" అను పత్రికయందు నీ విధముగా ప్రచురింపబడినవి :—

ప్రస్తుతము ఐరోపా యుద్ధమునందు రేపదున్న యుద్ధము విషయమై జనసామాన్యమునకు గలుగు, దిగులు ఆకారణముగా వారలకు వాలు మనసులతో దెండుకొను మహద్ద్యమోక్షం తము గాని వేరుకాదు. మాన వానభవముల నిన్నిటి వెనుక దన్నీ, గతకాలమునాటి సమాచారముల మరచి, వెనుకటి యుద్ధములను, వాని సుధులను, తదనంతరపు స్థితిగతులను, వీనిని బరీక్షింపక, తమకుంటి మందు, ఈ ఘడియను జరుగుచున్న జాతరలను కేవల ప్రళయకాల చిహ్నములుగ లెక్కించుకొనుచు నిర్విమిలముగా భయపడుచున్నాడు. 'సాను ప్రావిస్కో' పట్టణములో 90,00,00,000 రూపాయల అస్త్రీ తగులపడి పోయిన దని నగు డె ర్యుల్లు మనుచున్నది; ప్రపంచమునకు డెక్కిడ చూచి, నను నదేమాట. కానిసంయుక్త రాష్ట్రములలో ప్రతిభక్తమును నామాత్రపు అస్త్రీమంటలలో గలియుచు నేయున్నది. ఈనపుడు స్థలవిస్తీర్ణమున, కాలవిస్తీర్ణమున సంతకాకను పడకన్నది టైటానిక్ యుద్ధంలో 1600 జనులు (తండ్లులు, తల్లులు, పిల్లలు అందరును) మునిగిపోయినారని వినుటతోడనే, ప్రతివారూ పత్రికయూ "నీ ఘోరమును గుఱించి వ్రాసినది కాని మనరాజ్యమున (అదిగా సంయుక్త రాష్ట్రములందు) ప్రతిదినమున పిన్న పిల్లలు 1600 మంది చనిపోవుటలేదా? కానియని సామాన్య సంగతిగ నే యెంచబడుచున్నది. ఇట్లే యుద్ధ విషయపు తమను గలుగుచున్నది. ఫిరంగులు మోతలను, దెబ్బలడినిన వారి యెదురులను వినుటతోడనే, వేదవేల కావ్యములు, అపరకర్మలాదిగా నేవియుతేకటప్పలు దప్పలుగాకలభూమినిజూచిపోతేదే, వ్యాజయింబుబట్టబాలక. "ఇక నేనున్నది ఇక నేనున్నది! అని కేకలేడుచున్నాము. ఇంతమంది చనిపోయిన నింక కృష్యాదివ్యాపారములజరుపువారెవరు? ఇన్ని ప్రాణములును ఇంత ధనమును వ్యుత్పత్తిదేవతకు బలియగుచుండ, నికదేకముల గలియేమి కావలయును? అని యంతకంతకు భయముల దెంచుకొనుచున్నాము. అంతేకాని, నిశ్చలబుద్ధితో నిజమాటాచింపు వారెవరు గాఁరారు. యుద్ధమునగా దేశక్షేమాధ్యక్షులమచ్చునొక యుత్సాహ ప్రేరేపణముగా భావింపవలసి యున్నది అది శ్రేయోదాయకమేగాని, ఔనుకారణము క్షయకారణమును గానేరదు. ఇందుకు పూర్వచరిత్రలే నిదర్శనములు. పూర్వకాలమునందును నిట్టిసంగ్రామము లెన్నిన్నియో జరిగినవి. అయితములవారు వారి నాటియుద్ధముల గుఱించి మనలకి నే మునుకొనియున్నారు. సేరోలియును కాలమున నాతడు జరపిన మహాసంగ్రామములబట్టి "ఇతిదు ఐరోపు సంతిను నొకదిట్టుకు తెచ్చునగదా!" యని యుద్ధటివారు బెదరినారు. కాని యుద్ధము గడచినపిదప శతాబ్దములలో ఐరోపా ఖండమెల్ల గాంచిన సంఘాభివృద్ధియు, కృష్యాభివృద్ధియు నందు కొలదికాలమున ముందెన్నిదను గాంచియుండలేదు. ఇటులే క్రిమియును యుద్ధసుమయమున, ఇంగ్లాండు ప్రాను, దేశముల వ్యాపారములన్నియు గట్టుడడకుండుటయే గాక పూర్వము కంటె వేగముగా దెంపొంది, సుధితే నిన తథవత సంత శీఘ్రముగనే రెండు దేశములను సభివృద్ధి జెందినది. మఱియు, జర్మనీనాని ప్రస్తుతపు సుగృహ్యమునకు 'సారంభము ప్రాంకో ప్రషియును యుద్ధమేకదా? ఆయుద్ధమే ప్రాప్యవారికూడ నపూర్వపు నాత్మకృష్యమును బురికొల్పి వీరి ప్రస్తుతపు బలపరాక్రమములకు గారామిడి. తుదకు బోయాయుద్ధమువల్ల ఇంగ్లాండునకు 800,00,00,000 రూపాయలు నష్టము కలిగినది; ఆయుధన యుద్ధాంతమున నింగ్లాండు గాంచినసర్వవిషయాభివృద్ధియే నేను చెప్పిన దానికి సాక్ష్యము. అంతవరకుగూడ ననసరములేదు. మన సంయుక్త రాష్ట్రమునకు స్పృహవారిలో యుద్ధము జరగిన పిమ్మట, మనము గాంచిన సంఘాభివృద్ధి మనకు తెలియదా?

పార్లమెంటు సభలో హిందూ

దేశ ప్రశంస.

28 ఏప్రిల్.

వార్తాపత్రికా పరిశోధన కథకులు:— "మొన్న శనివారమునాడు కచ్చి-టి మెసాపాటేమియాలలోని కార్యసమాచారములు ముఖ్యముగా పరిశోధన ప్రయత్నములు చేయబడినవి. వైసయ వార్తాపత్రికా పరిశోధన కథకులు వారు ఆదిత్యుని ప్రచురణ చేశారు. ఇట్లు ఆఫ్ఘనిస్తాన్ ఇండియా సమాచార కార్యదర్శిగారి యనుజ్ఞపై జరిగినది. ఇట్లు చేయుట వలన సాధివారమునాడు రావలిన సమాచారములు సోమవారమునాడు వచ్చుచున్నవి. వానిని ప్రచురణ చేయుట అపాయకరమే యున్నది. యెడల పరిశోధన సంఘము వారికి మాత్రము ఆదివారమునాటి రాత్రియందుక, శనివారమునాటి రాత్రియే యెలయాయవలయును? ఒకటో నిరసాయకము? తోచినచో శనివారమునాడు యెల్లరకునేల తెలియజేయ నయమును, అని సునిలియుము బుల్లుగారు ఇండియా కార్యదర్శిగారిని వదిలినారు.

సమాచార కార్యదర్శిగారి జవాబు:— ఆత్మార్థకత్తుగాని సమాచారముల పట్టికని సాధివారము నాటికంటే సోమవారమునాడు ప్రచురించిన మంచిదిని తలచితిని. అందుచేతనే సమాచారము సోమవారపు పత్రికలలో చేయదగుటగా సమాజముయొద్దెంచి. కాని పరిశోధన సంఘము వారు పత్రికాధిపతులకు నీలగుట్టుగా శనివారమునాడు వారికిచ్చి వేరన్నారు. ఇక ముందు ఆట్టి సమాచారముల సాధివారపు పత్రికల ప్రచురింప వీలగుట్టు శనివారమునాడు యిచ్చుటగా కార్యదర్శిగారు ఆజ్ఞ యొసంగినారు.

29 ఏప్రిల్.

లై సెన్సు బోర్డువారి కార్యక్రమము. బాన్సులగు గారు అడిగిన ప్రశ్న. ఇండియా సెక్రటరీగారి యుత్తరపు ప్రకారము కలకత్తా కార్మికమహాసభ నుండియు, వితర మునిసిపాలిటీ వారివద్దనుండియు లై సెన్సు బోర్డువారి కార్యక్రమము విషయమై యేదైన సభాత్మక చర్చించి? వానివిషయమై యింకను నే ప్రయత్నముల జేయ నద్యమిందుచున్నా?

కార్యదర్శిగారి జవాబు. ఇంకను సభాత్మక చర్చలుగా తెలియదు. వానివిషయమై విచారించి కనుక్కొనెదము.

బాన్సులగు గారు తిరిగి అడిగిన ప్రశ్న:— ఇండియా సెక్రటరీగారి యెత్తరపు ప్రకారము సెన్సరీ డిపార్టుమెంటు గారు రాజధాని ప్రభుత్వమువారు "స్టోరసుడు" పద్ధతియొద్ద లై సెన్సు చేయు విషయమై యేదైన సలహాలను చేసినారువా? ఆ సలహాలను ప్రస్తుతము ఏయే ఘట్టములందు అమలులోనికి తెచ్చి వారో, లేక లేకన్నారో చెప్పగోరెదము.

కార్యదర్శిగారి జవాబు: ఇంతవరకు రాజధాని ప్రభుత్వమువారు సలహాల వేసి జేసియు చెలియలేదు.

6 మేయు

ఇండియా సెన్సరీ కార్మికాధిక్షానియ్య కట్టపరిచారపురుషులు; కర్మల యేటుగారు అడిగిన ప్రశ్న. ఇండియా సెన్సరీ కథకులలోని ఆంధ్రులు యువోగ్రాఫులు ప్రస్తుతము ప్రాన్సు తెల్లెయములలో వాహగాయలకొరకు పక్ష ప్రయత్నములచేసి, వారికి యుద్ధాత్మకముల ప్రత్యేకమునును పట్టించెదరా?

కార్యదర్శిగారి జవాబు:— ఇదివరకే చెప్పియున్నా సట్టి ప్రత్యేకమునును పట్టించి యిప్పటికి ఆఫ్ఘనిస్తాన్. యధాం తమందు నీయవలయు వానిగురించి యాలోచించుటకు తమ ఇమురా లేదు.

కర్మల యేటుగారి ప్రశ్న:— గొల్లపూడి జామోదలగు వానివిషయమై యాయవలసినయందును, నూడనివ్వకు ఆఫ్ఘనిస్తానారా? కార్యదర్శిగారు అనుజేసినారు. ఈ సమాచారము శనివారమునాడు తెలియజరిచినారు.

హిందూ శిల్పకాస్త్రము; కింగ్ గారి ప్రశ్న: ఇటీవల శిల్ప కాస్త్రముగా పిట్టబడిన పనులకొరకు పురాతన శిల్పకాస్త్ర పరిశోధకులు క్రాంతి సమాచారముల చేసినారెవరివారా? హిందూ సాహిత్య శిల్పకాస్త్రమును పరిశోధించి కాలములో రిపోర్టును చేసిన ప్రయత్నములచేసారా?

కార్యదర్శిగారి జవాబు: కితము జూలై 7న తారీఖున యిచ్చిన జవాబు చిత్రింపకొర తాను. వాకంటే సెక్రటరీ సమాచారము లింతవరకు తెలియలేదు. గాన సామగ్రి. కింగ్ గారు అడిగిన ప్రశ్న అస్సాములో షిఫ్టు ఇండియన్ గారిగు యొద్దెగాను గాన కృషి విషయమై ప్రచురణ చేసిన ప్రోటోకొలుకు తెలియదు గదా? ఇండియా ప్రభుత్వ సవరణకు గాను సామగ్రి సంతోషము, ఇండియా ప్రభుత్వ

కల్లనే సభయి జేయుటకు దగు ప్రయత్నము జేసినారే? వేసి వారా? యాధ్యక్షులకు బూర్గులు క్రితము సంతోషము జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా దేశముల నుండి ఇండియా దేశమునకు దిగుమతి కావడిన గాను సామాను విలువ 66,117 సావరణములను సం గతి ఇండియా ఆఫీసు వారికి తెలియవా? వై సెన్సరీ యొద్దెగాని గారి కలహాల వాలించియున్నారా?

కార్యదర్శిగారి జవాబు:— వై సెన్సరీ దేశ రిపోర్టును నేను జూచియుండలేదు. కాని గాను సామాను విషయమై రాజధాని ప్రభుత్వములవారును, ఇండియా ప్రభుత్వము వారును, నూడ స్వదేశ కృషుల ప్రయత్నములను దిగుమతించి యున్నారు.

గోధుమల యెగుమతికి దుకర ధానముల య్యు. సర్ జి. డి. కింగ్ గారి ప్రశ్న:— ఇండియా గవర్న మెంటు వారు గోధుమల నెగుమతి జేయుటలో జేయవలయు ధానములను కై యేదే ర్నాటుల జేసి వారో యిచ్చుకు చెప్పగలరా?

కార్యదర్శిగారి జవాబు:— ఏర్పాటుల విషయములలో చనువు లేకలేదు. సాన్స్ మెసంత త్వలో తెలియజేసెదము. పరిశోధన కథకులు: సర్. జి. డి. కింగ్ గారి ప్రశ్న:— డ్రాఫ్టు లేబరు బిల్లులోని పరిశోధన కథకుల వాక్యములు, సీలోను లేబరు ఆర్డీ వాక్యములను, పక్ష ప్రయత్నములను గాను మం జూరజేసెదము, అస్సాము ప్రభుత్వము వారు ఇండియా ప్రభుత్వము వారును ఒప్పుకొనినారు, వారిని ఇండియా కార్యదర్శిగారు ఏ కాంక్షము చేత నొప్పుకొనలేదు?

కార్యదర్శిగారి జవాబు 1913 సంచికను అస్సాము ప్రభుత్వమువారు తమ కామనిర్వాహకము చేర్చి చేయవలయునని కోరిన బిల్లులను మై వరక ప్రశ్నగా తోయి యున్నది. అస్సాములో పరిశోధనకు వచ్చుకరుతగా ప్రభుత్వములేని యిక్కట్లుల తెచ్చి నెట్టియు ఇండియా కార్యదర్శిగారికి తోచినందువలన, వానిని మంజూరు చేయలేదు. అందుచే ఆ బిల్లు చర్చలోనికి రానేలేదు లేబరు ఆకు ఎమి గ్రేడును సవరణలు చేయు ఇండియా గవర్న మెంటు వారు తీర్మానించుచున్నారు. ఇందులో పట్టి యా కర్మణములను వాక్యములు లేవు. మతము అస్సాము వారు కోరిన బిల్లులకు నుండు అటకములు సీలోను ఆర్డీ వాక్యము నుట్టుగా నాకు తోచదు.

కార్యదర్శిగారి ప్రశ్న:— సర్. జి. డి. కింగ్ గారి ప్రశ్న: కార్యదర్శిగారి సభా నిర్వాహము రాజప్రయత్న ముగ్ధుల జేయు విషయమై రెండు వార్షిక మెంట్లు సభలలో జేయ నెకరైన నొకరు చక్రవర్తి గారికి మహాజను చేయవచ్చును సమాధానము, ఈ విషయమై యిప్పు యావధి ప్రయత్నముల వానానించిన పిచ్చుట నే, యొ సంగివారు అమలుజేయవలె తెలియునగా? ఈ ప్రకారము, ఒకవార్షిక మెంట్లు సభ వారు హిందువుల శాసనముల బిల్లులై చక్రవర్తి గారికి మహాజను చేసినారు. ఆ బిల్లులకు రెండు వార్షిక మెంట్లు పట్టలవారితే నొప్పుకొనవలసినను, ఇప్పుడు ఆ మహాజను ప్రకారము దాని జర్మనరా?

కార్యదర్శిగారి జవాబు: కార్య నిర్వాహక సంఘ నిర్వాహమును గురించి వై సెన్సరీ యేర్పాటులు, అప్పటికి ఇండియా సెక్రటరీ గారు మతము చేయవలసిన, ఒప్పుకొనినారు. పయి ప్రశ్న రెండవవిషయమై క్రితము ఏప్రిలు 21 తారీఖున బాన్సులగు గారికి చెప్పిన జవాబుకంటే నెమ్మదిగా చెప్పబడు నిర్వహించుచున్నాము.

మరు ఘట్టములకు వ్యవహారము. గోమయ, నల్లులు, చిరులు, చీరులు, ఈగలు మున్నగు పురుగులు బాధలకుండి తొలగించబడుదురు. ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది.

నల్లులను గోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు నల్లులు, చీరులు, ఈగలు, చిరులు మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1-కి అ. 0.5-0.

కాటోల్ కట్టలు

గోమలను, ఈగలను నశింపజేయును వారకోలును. 241 పిట్టలకుల పెట్టె 1-కి అ. 12

మీ ఆహార పదార్థములకు చీరులు, ఈగలు, చిరులు, నల్లులును, గోమలును, పుష్ప పేటికలను చిరులులనుండి కాపాడును. పక్ష, పుష్పముల మలేరియా రోగి చూల్చు రాకుండ కాటోల్ నిన్ను కాపాడుదును. ఒకసారి ప్రయత్నించిన నాను అది లేక నిమిషమైన కుండ నేరదు. అన్ని కెమిస్ట్రీ గ్రామీణు మాపులలో వారకును. ఎ. ఆజెన్సీ, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయారు చేయబడినది. నాలుక జేట్టు:— టి. హార్ అందుకో, వై నాబు వారి రోజు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

లోక ప్రఖ్యాతి పొందిన మందు.
చెలివారము వేలకు వేలు విక్రయము.
సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.
తలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు
నొప్పులు, కీళ్లపోట్లు, కడువాతము, వాపులు,
గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి
అమృతము వంటిది. సువాసనగలిగియుండును.
చర్మముపైన రాచిన లోకలికి వ్యాపించి
లోకలి నొప్పులు పలుతము పోగలవు.
దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.
పంచభాషాచిట్టి మాచికొనిన మోక్షము గలుగజే.
అమృతాంజనమునకు సాటివేరులేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరీరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబుస్సెట్టివీధి, మదరాసు.

వనోపధి సార్యపరిల్లా

ఇది వేదానుబంధములైన శాస్త్రములను సులభముగ కల చర్మకోగమలను తొగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాతబాంబులపోట్లు, రోగములను, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగను. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడికంటె
చలకు పుష్టినిగలిగించును. శాస్త్రమును కుద్ధించి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో మెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుకదను **సీసా వెల రూ. 1-4-0.**

కుమ్మకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగు
టకు వుండు) వాగవల్లిలను వైపులకు మందు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజులకు సరిపోవుమును 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గజక. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

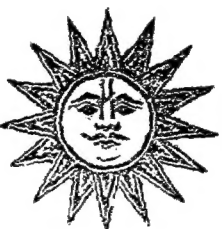
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

ధరలేదు. చే శ హి త ము హస్తేతేదు.
ఉచితము! ఆ యు క్షే ద ము. ఉచితము!!
హస్తక్షేదమునందును ఆయుర్వేదవృద్ధకులకుం
దును మనకుగల అనుభవముకల్ల నేకరించుచున్న వైద్యరహస్య
స్వభవమైన **వైద్య విద్య**
అను పుస్తకము కొనుపానికి ధరగాని పోక్షేజిగాని లేక
ఉచితముగా పంపబడును:—రాజవైద్య నారాయణజీశేకవడి
20 చీవాటాజ్, మద్రాసు.

చుందుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి 0-8-0 వి. పి. నహా 0-10 0.
ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జల,
గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన
వెంట్రుకలకు హానిలుగక చక్కగ జెరుగ గలవు
అమృతాంజనము డిపో, 6, 7, తంబుస్సెట్టివీధి మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద వోరకును. కొనుపారు సూర్యమా
క్కును గమనింపును. కరస్పాండ్లెల్లు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున ప్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ,
21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

బేగం సా హి సోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట
వలన శోమంబలి యే
భాగమునందు రోమము
ను చెడుపులేక కుద్ధుగాను
డుండు. చర్మము యొక్క
ర్మభావమైన రంగును కాల్చిన
పోగొట్టక చేయు (సోప్)
ఇది ఒకే. వెల 82లెలు వె
లు 1-1-0-0 వి. పి. ఖచ్చితము.

ఆర్.వి. పండిట్ అండు కంపెనీ నెం 5 బండగపేడి మద్రాసు.

జీర్ణసాయనము:—తమోలెను కేవలము
వలన అన్నము కచనముగను, జీర్ణకోశము బాగు
కలి సర్వసావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధ
ము మానును. 2 మాత్రల ద్వీ 1-కి వెల 1-4-0.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

తేలు మందు.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. నహా 0-12-0.

తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష
బాధ గలదు. తేలుకాటు విషము నెత్తురులో
ప్రవేశించదు. బాధగరములవెంట పెద్దసరముదగ్గర
నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టనచోటును
మొద్దుగుంటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ దాహ
కము సహకులు వదిలివేయి. ఇది మిగుల ఘాటు
గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను
రబ్బరు బిరజాగల సీసాలో మందు పోయబడినది.
కుట్టిన చోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయ
మగును. మందును గలిగియున్న తాను బాధపడక
నితరుగు పూర్వముగ్గు కొనవచ్చును ప్రతియింట
నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో 6, తంబుస్సెట్టివీధి, మదరాసు

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ
కోరికగలదేని మీకు ప్రాయశః. త్రికాలఫలము
లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దము
మనకు యోగ్యతాపత్రములు మాకు వచ్చి
యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు
నమ్మకముగల వారు దరు వారి యూహలను,
తత్ఫలితములను చెలిసికొనగలరు. దూర దేశముల
నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ
ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ
నష్టములు, నస్తువుల ధరలు, పరిత్యాఫలితములు,
ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము
తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీమ అద్దము	6	0	0
సీమ అద్దము	5	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఉత్తరములు అంగ్లేజుభాషలో ప్రాయవలెను.

ఆమాభాయి వాగ్భోజీ ఫటేల్,

కరంసాడి. అనందమూడుగా, కైరాజిల్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.

Via Anand. Kairy District.

కూషాండ లేహ్యము

ఈ లేహ్యం వనమూలికా సారంబులతో
శాస్త్రోక్తముగా చేయబడినది. ఇది 40 రోజులు
సేవించిన శుక్లనష్టము, అజీర్తి, తుయలు, మూల
శంకలు, శుక్లవ్యాధులు, పేహతిమొరలు మొదలైన
అనేక అసాధ్య రోగములను పోగొట్టి బలము,
కాంతి, వీర్యవృద్ధి గలవాడై యుండును. మరియు
సత్యము చేదు. 40 రోజులకు రెండు డబ్బాలు
చాలును. డబ్బా 1-కి రు 2-5-0 లు.

లోగలక్షణము తెలిపినవారికి ఆయా రోగములకు తగిన
దౌషధము సరసమైన వెలకు పంపబడును.

కోరిక వారికి క్షేమము పంపబడును.

మేనేజరు, సరస్వతి వైద్యశాల,

మామండూరు. కృష్ణజిల్లా.

నిత్యవశ్యకములు.

ర. ఆ	ర. ఆ
మేలైన మచ్చాగు	సువాసనశ్యం వెద్దబుడ్డి 0-4
నశ్యం శేరు 1-కి 0-12	డిటో డజ్జాబుడ్డు 2-4
వీర్య (తులయులు 120) 8-4	తాంబూలముకు సువాసన
వ్యాపారలకు మాత్రం 8-0	పొగాకు టిప్ 1-కి 0-4
అరబిక్ అంబరికి 1-10	డిటో డజ్జాబుడ్డు 2-8

వి. పి. ఖచ్చితము. క్యాటలూగు ఉచితము

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తపాలవెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు.

ప్రపంచచరిత్ర.

ఇదిగిరకు రెండు సంఘములు కలుగజేసి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగ
భాషలో తెలివనటవ లోకో కథలవలె వర్ణిత మ
గును. చందాపద్ధతి సావధానమునకు రమారము
800 పుటలు) 6 సంఘములు, చందా రు. 2-0-0.
(ప్రోప్రేజింగ్ సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంచ
త్సరముచందా ముంగగ స్వీకరింపబడును.

కలయువారు:—గా. హరిసహస్ర త్రయరావు, ఎం. ఏ.

వింతాడిపేట, మదగాను అని ప్రాగును.

పచ్చకమ్మగము	వెల	తులం 1-కి	0-2-0
కుంకుమ పువ్వు	"	"	2-0-0
గోరోజము	"	"	5-8-0
కమ్మరి	"	"	80-0-0

అమృతాంజనం డిపో 6 తంబుస్సెట్టివీధి, మదరాసు.